Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the ima-ges to determine what is correct.

GÖTEBORGS UNIVERSITET

N:R 4 (995) TORSDAGEN DEN 25 JANUARI 1906. 19:DE ÅRG.

ILLUSTRERAD TIDNING
IDUN
FÖR · KVINNAN · OCH · HEMMET.

HUFVUDREDAKTÖR OCH ANSV. UTGIFVARE: FRITHIOF HELLBERG.

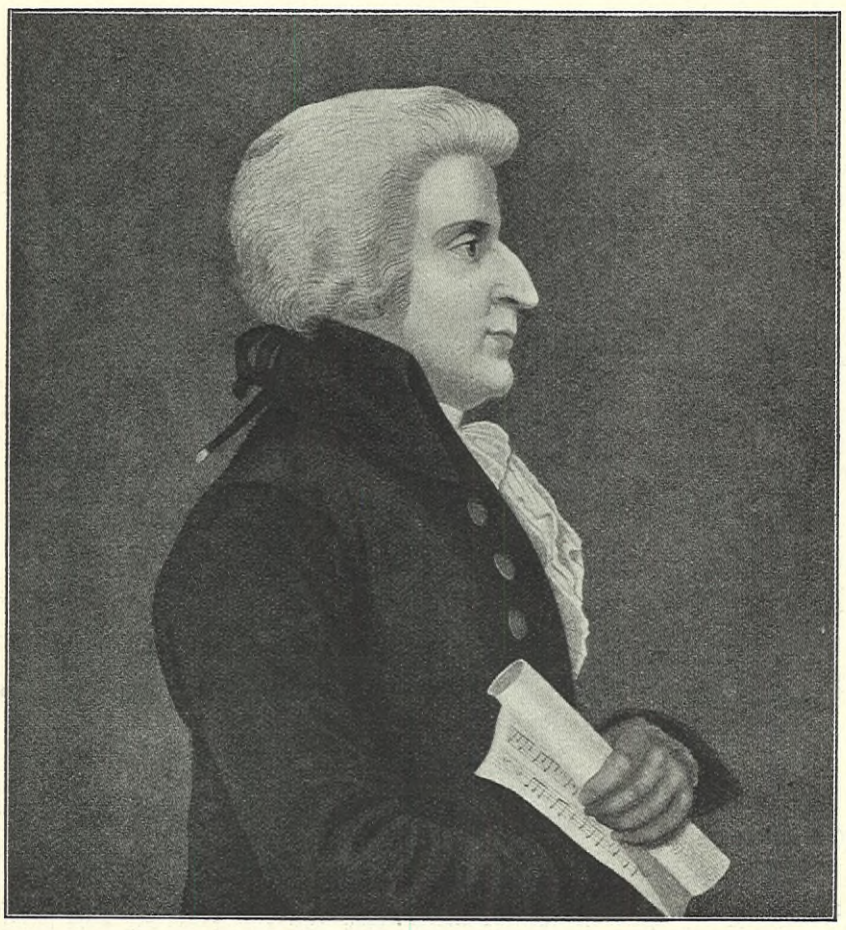

W. A. MOZART. EFTER ETT SÄLLSYNT KOPPARSTICK AF E. THELOTT I PREUSSISKA STATENS SAMLINGAR.

TILL MOZARTJUBILEET.

1756—27 JAN.—1906.

SÄKERT HAR i dessa dagar mången kultur- och speciellt musikintresserad person frapperats af den ifver, enstämmighet och entusiasm, hvarmed man öfverallt på vår planet, där musiklifvet nått högre former, gått att fira 150-årsdagen af Mozarts födelse. I det för ögonblicket mest allvarligt musikaliska Europa, d. v. s. Nord- och Mellaneuropa, har man icke nöjt sig med att högtidlighålla själfva minnesdagen, den 27 januari — hela säsongen har förvandlats till en flere månader lång Mozartfest, operascener, orkestrar, körföreningar ha täflat och samverkat för ändamålet, och fack- och dagspressen har vimlat af väckande, upplysande och erinrande artiklar. Vi äro vana vid jubileer af alla möjliga slag, men detta är dock något ovanligt. I regeln lefver vid dylika sekelfester den firade mannens minne endast hos ett relativt fåtal bildade tidsrepresentanter, medan den stora åskådande allmänheten visserligen känner namnet, men icke därmed förbinder några minnen af djupare eller mera spontana lifsintryck.

Denna gång är förhållandet annorlunda, såsom redan den halfårslånga festens kolossalt tilltagna mått förråda. Dessa mått tyckas endast än mer i ögonen fallande inför den ojämna tidssiffran: ett och ett halft sekel — icke ett eller två hela. Man får det intrycket att världen sökt och väntat på en förevändning att få hylla Mozart just nu, att denna minnesdag ej kunnat komma lämpligare.

Om så vore, är fenomenets psykologi icke svår att utreda. Ett står fast: Mozarts storhet är i denna stund erkänd på ett djupare, mera medvetet förstående sätt, sedd och beundrad från högre, själfullare, mera vidtomfattande synpunkter än för femtio eller hundra år sedan, Mozart är större nu än då.

I vår uppfattning. Och verkligt större — icke skenbart. Kulturhistoriens optik lyder ofta en lag, motsatt den fysikaliska: afståndet förstorar. Men det är att märka, att denna förstoring alstrar endast en oklar och substanslös skenbild, som står sväfvande och overklig i luften, utan fotfäste, utan inre sammanhang med den empiriska eller historiska verklighet, som skymtar fram genom dess genomskinliga ljuslek. Ej så med Mozart. Han har vuxit, därför att våra ögon blifvit klarsyntare, vårt omdöme om psykiska mått och proportioner säkrare, trots det ökade tidsafståndet. Vi ha vunnit nya hållpunkter för vår forskning och nya grundvärden för vår uppskattning.

Frågar jag efter orsaken till denna förändring, så sväfva säkert ett par andra namn på mina läsares läppar. Vi ha på de senaste hundra åren efter Mozart upplefvat — Beethoven och Wagner. En tonkonst till sitt innersta väsen, sina estetiska principer, sina yttre sträfvanden alldeles motsatt den Mozartska har eröfrat och behärskat oss i nära ett sekel. Beethoven, hos hvilken det ändock fanns kvar så mycket af 1700-tal, af Haydn-Mozartsk, ja, italiensk anda, ger i sina epokgörande, nydanande verk signalen till denna omhvälfning: musiken blir hos honom patos, uttryck för den smärta som dallrar i och under alla ekstatiskt stegrade känslor, de må vara hvilka som helst. Beethoven tvingar musiken att bikta det med allt stort och rikt känslolif förbundna lidandet och dess tragik — och härmed är hennes nya riktning gifven. Ty patos som konstföreteelse vill rycka med, öfverväldiga, patos vill meddela sin egen affekt, ekstasiera, berusa. Och i musiken är detta möjligt, sedan den moderna orkestern med alla dess skiftande stämningsmedel, all dess förmåga af oerhörda klangverkningar,

MOZART MED FADER OCH SYSTER. PÅ VÄGGEN MEDALJONGPORTRÄTT AF MOZARTS MOR. EFTER EN TAFLA AF N. DE LA CROCE.

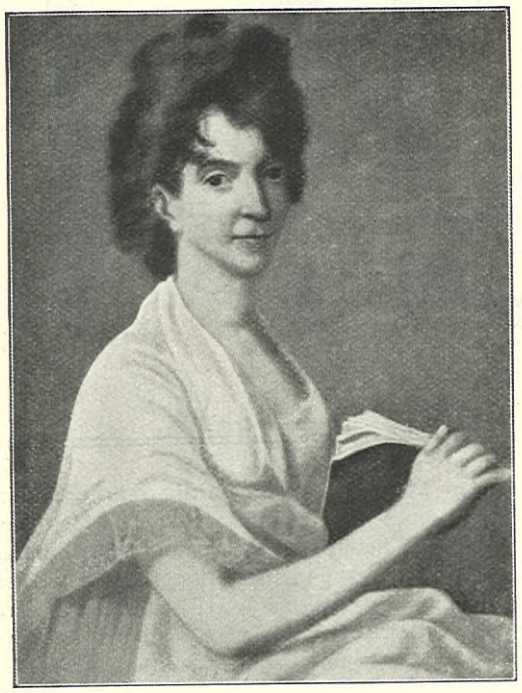

MOZARTS MAKA, CONSTANZE WEBER.

jublande sång och abrupt naturalistiska utbrott af lidelse och smärta skapats eller åtminstone fullbordats af den mästare, som tog Beethovens patos till sin utgångspunkt och slutgiltigt förverkligade dess inneboende sträfvan att göra musiken till en rusets och berusningens konst — Wagner.

Detta namn är nyckeln till alla dagens musikaliska problem. Därför att vi upplefvat Wagner, finna vi Mozart mer beundransvärd än någonsin och hylla honom med något af wagnersk ekstas. Och inga andra än de, som brunnit tillräckligt af hänförelse för den store moderne, dionysiske musikdramatikern, kunna rätt förstå och dela denna nya beundran för den apollinske klassikern. Detta är icke enbart kontrastverkan. Wagner är Mozarts största tänkbara motsats, men han hade dock i sin sträfvan till sann scenisk gestaltning en lefvande beröringspunkt med denne, och för öfrigt: ingen förstår ett snille så bra som ett annat snille, som vandrar alldeles andra vägar och — lefver tillräckligt långt efteråt i tiden. Ingen har därför gjort en så verksam propaganda för Mozart som just Wagner. Och det snart sagdt enda namn, som under och efter Wagnerrörelsens alla våldsamma omstörtningar icke blott stått oantastadt och oberördt, utan äfven vuxit i glans och lifskraft, är Mozarts.

Hvad är han då i sin motsats till dem som kommo efter honom? Den från affekter konstnärligt renade själsstämningens afspeglare i toner. Den högsta musikaliska uppenbararen af det värde man måste tillmäta måttfullheten — måttfullheten såsom yttring af självbehärskningsförmåga och andlig kraft och hälsa.

Att vi nu börja skymta nya ideal, besläktade med hans, beror på den eviga dualism, som skönjes genom hela kulturhistorien och utgör dess starkaste motor, dualismen mellan Apollon och Dionysos, klassicitet och romantik, mellan form- och självbehärskningens lag och den "fria känslans" evangelium. Dessa makter aflösa hvarandra i rytmiskt regelbundna epoker eller — de kämpa samtidigt om öfverväldet och neutralisera hvarandra.

Är Mozart originell? En besynnerlig fråga, men riktad till alla de musiksnobbande förståsigpåare i vår tid, som hallucinerade af fallet Wagner — och några andra — rycka på axlarna åt all nutida tonkonst, som icke ställer en eller annan musikteoretisk regel på hufvudet eller uppträder i någon "ny" form. Mozart var för finbildad och ädel för att vilja väcka sensation och för äkta konstnär för att experimentera. Men han tog sitt material, hvar han fann det, och en undersökning af hans tematik kan visa, att det icke är denna som är det märkvärdigaste i hans musikhistoriska företeelse, utan den eldiga, flödande ingifvelse och den oerhörda tekniska säkerhet, hvarmed dessa "temata" smältas samman till ett organiskt helt, en strålande bild af tondiktarens egen personlighet. Mozart har icke skapat någon ny form i egentlig mening, och om han gjort det — i operafinaler o. d. — så har han knappast tänkt därpå. Han har ej heller nämnvärdt utvidgat musikteoriens område, ehuru vissa af hans låtaliga, men geniala dissonanser väckte samtidens bestörtning — Sarti fann, att hans öron måtte vara fodrade invändigt med järn. Nej, Mozart står som representanten för en i våra dagar rätt okänd och bortglömd snilletyp, den som verkar först och främst genom de flöden af skönhet, sol och harmonisk hälsa den utsänder, och hvars originalitet hufvudsakligen ligger på djupet, i väsendet, icke — eller i långt mindre grad — på ytan, i uttrycksmedlen. Bach och Schubert äro andra dylika uppenbarelser, som vår efter det sensationellt "nya" törstande tid länge uppskattat för lågt.

För oss svenskar betyder Mozart oändligt mycket, men att utveckla den betydelsen skulle kräfva en broschyr. Må det här vara nog att påpeka, att hos honom ej finnes vare sig brutalitet eller hysterisk sentimentalitet. Vi upplefva för ögonblicket här i landet ett exempel till Nietzsches sats, att brutalitet och hysteri motsvara hvarandra, att de hysteriska hysa en pervers lystnad efter och hänförelse för brutal konst. Mozart, den högsta musikaliska förädlingens och bildningens symbol, må vara det namn vi åkalla för att besvärja barbariet och lysa frid och växtkraft öfver en renare, soligare, själfullare tonernas konst i vårt älskade Sverige.

WILHELM PETERSON-BERGER.

SELMA LAGERLÖF OCH DEN KVINNLIGA RÖSTRÄTTSRÖRELSEN.

FÖR DEN intresserade iakttagaren blir det för hvar dag, som går, allt mer och mer tydligt, att den kvinnliga rösträttsrörelsen i närvarande ögonblick verkligen är en faktor att räkna med. Granskar man underskrifterna på den petition, som från *127 självständigt arbetande kvinnor inom olika kulturområden* för någon tid sedan inlämnades till regeringen, återfinner man där namnen på många af landets märkeskvinnor. Sådana kvinnor som Ellen Key, Selma Lagerlöf, Wilhelmina Skogh och Lilli Zickerman — för att endast anföra några exempel — hafva icke blott inom skilda områden och efter skilda anlag bidragit till den svenska kvinnans, utan hela sitt lands andliga och materiella höjande, på samma gång som åtminstone de två förstnämnda, mer än de flesta andra nu lefvande svenskar, bidragit att göra det svenska namnet kändt och aktadt äfven utanför Sveriges gränser.

Granskar man underskrifterna på de petitioner åter, som från rösträttsföreningar i hela landet före riksdagens början tillställts båda kamrarnes ledamöter, gör man den iakttagelsen, att inom de respektive styrelserna de mest skilda yrken och lefnadskall finnas representerade: kvinnliga läkare, seminarieadjunkter, postexpeditörer, sömmerskor m. fl. I det gemensamma sträfvandet för det allmänna bästa försvinna rang- och klasskillnad, olikheten i religiösa och andra åsikter utjämnas, och kvinnorna, de gifta så väl som de ogifta, börja mer och mer inse, att endast genom sammanslutning kan det medel nås, genom hvilket de sedan hvar i sin stad bäst kunna befrämja de specielt kvinnliga och därmed också samhällets intressen. Det finns intet kvinnligt intresse, intet kvinnligt sträfvande, som icke ytterst är beroende af den kvinnliga rösträttsfrågans snara lösning.

Bland de skrifvelser, som från rösträttsföreningar i skilda delar af landet kommit riksdagsmännen till handa, är det särskildt *en*, som genom sin logiska framställning af orsak och verkan samt sin klara öfverblick öfver situationen, förtjänar att komma till en större allmänhets kännedom. Denna skrifvelse, undertecknad af styrelsens för Föreningen för kvinnans politiska rösträtt i Falun, är daterad den 2 januari och har till författarinna Selma Lagerlöf. Den lyder:

Herr Riksdagsman!

Säkerligen har det icke undgått Eder uppmärksamhet, att industriens utveckling under det föregående århundradet har medfört en högst afsevärd inskränkning af de arbetsområden, som förr varit kvinnorna förbehållna. Den spånad och väfnad, som förr var deras dagliga sysselsättning, utföres nu vid spinnerier och väfverier. Trikåfabriker, ljusfabriker, de stora sy-ateljéerna hafva beröfvat dem arbete, mejerierna ha öfvertagit smör- och ostberedning, bagerier och slakterier minska i sin mån behofvet af arbetskraft inom hemmen. Allt detta har åstadkommit, att, ehuru hemmen ännu ge arbete åt flertalet kvinnor, efterfrågan på kvinnlig arbetskraft dock i så hög grad har minskats, att en familj, som för femtio år sedan behöfde anställa en sju eller åtta tjänarinnor af olika samhällsställning, nu kan nöja sig med en eller två.

Den naturliga följden häraf har blifvit, att kvinnorna, för att icke sjunka i nöd, i sin ordning ha måst göra intrång på mannens arbetsområden, och i dessa dagar finna vi dem också öfverallt, i fabriker, i skolor, på handelskontor, i banklokaler, i postens och telegrafiens tjänst, skötande befattningar, hvilka, såvida icke ofvan omtalade omhvälfning hade ägt rum, tvifvelsutan allt fortfarande skulle ha innehafts af män. Och det torde böra påpekas, att, ehuru det funnits män och kvinnor, som ifrigt arbetat för denna utvecklingsgång — liksom det funnits män och kvinnor, som motarbetat den —, så är den dock icke framkallad af någon enskilds sträfvan, utan de ekonomiska förhållandena ha framtvungit den nästan som en naturnödvändighet. Man behöfver blott tänka sig in i det förhållandet, att lika lätt som det var för en man förr i världen att i sitt hem ge arbete åt mor och döttrar och andra kvinnliga släktingar — det var till och med fördelaktigt att sålunda äga en mängd olönade tjänare —, lika ruinerande och oöfverkomligt skulle det vara för en man i våra dagar att åtaga sig att underhålla alla sina fattiga, kvinnliga anförvanter.

Men, som naturligt är, ha lagstiftningen och samhällsordningen ännu icke hunnit fatt den sista tidens utveckling — detta visar sig framför allt i det faktum, att en mängd verksamhetsområden ännu äro stängda för kvinnan, liksom däri att hon för samma arbete som mannen erhåller mindre lön —, och ehuru vi tacksamt erkänna, att knappast ett år har gått, utan att kvinnornas ställning inom samhället i något afseende har förbättrats, så vilja vi dock, Herr Riksdagsman, fästa Eder uppmärksamhet därpå, att, sedan kvinnorna mera genom omständigheternas tvång än af egen önskan måste upptaga ekonomisk täflan med männen, det också såväl för deras eget som för samhällsutvecklingens bästa torde vara nödvändigt att förläna dem fulla medborgerliga rättigheter.

Vi vilja icke upptaga Eder tid med att utveckla de lätt i ögonen springande skäl, som tala för att hvarje medborgare i ett samhälle får deltaga i stiftandet af de lagar, han måste lyda, i bestämmandet af de skatter, han måste betala och icke alldeles saknar inflytande på ledningen af det lands öden, där han har sitt hem och sitt arbetsfält, — endast i afseende på *tidpunkten* för dessa rättigheters beviljande vilja vi ännu tillägga ett par ord.

Under förutsättning att allmän rösträtt för män i en snar framtid kommer att beviljas, så våga vi tro, att allmän rösträtt för kvinnor borde genomföras samtidigt, för att samhället må få afskrifva denna så upprifvande och så tidsödande fråga från dagordningen. Sker det icke nu, så torde frågan på grund af omständigheternas tvång snart återkomma, ty en fordran, som är rättvis och nödvändig, måste förr eller senare uppfyllas, och som sådan måste man betrakta kvinnornas önskan att i full frihet och medvetna om samma ansvar som männen få sköta sitt arbete, bevaka sina intressen och medverka till fäderneslandets framåtskridande.

På grund af hvad vi här ofvan anfört våga vi vördsamt anhålla

att Ni, Herr Riksdagsman, under nästkommande riksdag godhetsfullt ville väcka eller understödja motion om allmän rösträtt för kvinna på samma villkor som för man.

MÖBELTYG omfärgas ytterst väl af *Örgryte Kemiska Tvätt- & Färgeri A.-B., Göteborg.*

FRÅN KRIGSSKÅDEPLATSEN.

BREF FRÅN EN ÖFVERSTE TILL HANS MAKA UNDER DANSKA KRIGET 1864 SAMT PREUSSISK-ÖSTERRIKISKA KRIGET 1866.

AF BERTHA VON SUTTNER.

(Forts. fr. föreg. n:r.)

MITT BREF kan komma att anträffas äfven af andra.

Hvad som rör sig hos opartiskt tänkande, mänskligt kännande soldater, skall och får ej alltjämt nedtryckas, förtigas.

"Ich hab's gewagt,"* var Ulrich von Huttens** valspråk.

Jag har talat och räddat min själ.

— — — — — — — — — — — — —

Byn är vår — nej, den är fiendens — och omigen vår — och å nyo fiendens, men en by är det ej längre, utan en rykande hop af ruiner.

Invånarna — var det inte egentligen *deras* by? — hade redan förut öfvergifvit den och flytt. Lyckligtvis, ty en strid på en bebodd plats är någonting alltför gräsligt. Vänners liksom fienders kulor slå ju ner midt i boningsrummen och döda kvinnor och barn.

På den plats, som vi i går eröfrade, förlorade, återvunno och åter förlorade, hade emellertid en familj stannat kvar. Det var ett gammalt äkta par och deras dotter — som låg i barnsäng. Hennes man tjänar i vårt regemente. Då vi närmade oss byn, sade han till mig: "Där borta, herr öfverstelöjtnant, i det där huset med det röda taket, bor min hustru hos sina gamla föräldrar — — De stackarna kunde inte fly — — — min hustru väntar sig hvar stund en liten, och de gamla äro så godt som lama — — — För Guds skull, herr öfverstelöjtnant, beordra mig dit!" — Stackars karl! Han kom just lagom för att få se mor och barn dö. En bomb hade exploderat invid sängen — — Hvad det blef af de gamla? — — Ja — det vet jag inte. Förmodligen begrofvos de under ruinerna; huset var ett bland de första, som skötos i brand.

Strid på öppna fältet är svår nog; men striden inne bland mänskliga bostäder är tiofaldt värre: nedstörtande bjälkar, uppflammande lågor, kväfvande rök — boskapen vild af förskräckelse — hvarje vägg och rum en förskansning eller barrikad, hvarje fönster en skottglugg. Plötsligt såg jag ett bröstvärn, bildadt af döda kroppar; försvararna hade staplat liken af alla i närheten stupade på hvarandra, för att själfva på så sätt skyddade kunna skjuta på angriparna. *Den* muren glömmer jag väl aldrig *här* i lifvet: — — en af *murstenarna*, inklämd bland de andra — lefde ännu; han rörde armarna — — —

Lefde ännu! Ja, se där ett begrepp, som under tusen variationer förekommer i kriget, och som döljer namnlösa lidanden. Funnes det någon Barmhärtighetens ängel, han hade göra nog med att gifva de arma stackarne — folk och fä — nådestöten.

— — — — — — — — — — — — —

I dag hade vi en liten kavalleristrid på öppna fältet. Ett preussiskt dragonregemente kom i kort galopp emot oss, med hårdt tyglade hästar och högt lyftade sablar. Vi inväntade ej angreppet, utan sprängde fienden till mötes. Ej ett skott växlades. På några stegs afstånd från hvarandra utbrusto båda i ett dundrande "hurra". — Skrikandet berusar: det veta indianerna och zuluerna ändå bättre än vi — och så störta vi mot hvarandra, häst mot häst och knä mot knä. Sablarna hvina genom luften och slå ned på hufvudena. Snart voro alla så hopträngda, att vapnen ej kunde brukas. Då brottades vi bröst mot bröst, medan hästarne, fnysande och frustande, störtade, stegrade sig, slogo och sparkade bakut. Ett tag låg också jag på marken och såg — det är ingen angenäm syn — sparkande hästhofvar en linje från min tinning.

— — — — — — — — — — — — —

Hvad står på där borta? Exekutionsplutonen ställes upp. Är en spion infångad? En? — — Det är sjutton denna gång. Där komma de redan. I fyra led, fyra i hvarje, omgifna af en fyrkant soldater, skrida de dömde med sänkt hufvud framåt. Efter följer en vagn, på hvilken ligger utsträckt ett lik, och på vagnen, bunden vid liket, sitter den dödes son, en tolfårs gosse — äfven han dömd — —

Jag står inte ut med att åse afrättningen och aflägsnar mig. Men ljudet af skotten nådde mig. — — —

Bakom muren höjer sig ett rökmoln. —

Alla borta, äfven gossen. —

"Hvad allt jag sett i dag? Då jag sluter ögonen, framträder det sedda med fruktansvärd klarhet för mitt inre medvetande. "Ingenting vunnet annat än kval och skräckbilder!" kommer du att säga, Hur kommer det sig då, att de andra medföra sådana friska, glada intryck från kriget?

Välan! Dessa andra förhärda sig mot lidandet och faran — *förtiga* dem. Då de skrifva, då de berätta, bry de sig alls ej om att skildra sina upplefvelser *efter naturen,* utan vinlägga sig i stället om att schablonmässigt efterbilda och lägga i dagen *de* förnimmelser, som gälla såsom hjältemodiga. Äfven om de midt upp i alltsammans söka få med förstörelsescener, som bakom sig dölja de förfärligaste kval och faror — på *tonfallet* får det ej höras. Tvärtom: ju rysligare, desto likgiltigare — ju mera afskyvärdt, desto mera obesväradt. Ogillande, upprördhet, upproriskhet? För all del — ingenting sådant. Då förr en lätt fläkt af känslofullt medlidande, ett par rörda suckar. Men fort upp med hufvudet igen. "Hjärtat åt Gud och näfven på fienden. Hurrah och fram!"

Ännu tvänne bilder, som tryckt sig fast i mitt minne.

Branta, klippiga höjder — viga som kattor klättra jägarne uppför; det gäller att "taga" höjden — där uppifrån skjuter fienden nedåt. Jag ser de uppåtsträfvande angriparnes gestalter och några där nedanför — dessa senare, plötsligen träffade af fientliga kulor, sträcka ut armarna, släppa gevären, slå volt baklänges med hufvudet före och störta utför branten — trappstegsvis — från klipputsprång till klipputsprång — krossande sina lemmar.

— — — — — — — — — — — — —

Jag ser på något afstånd snedt bakom mig en ryttare. En granat springer sönder invid honom. Hans häst kastar sig åt sidan, knuffar i förbifarten till min och störtar förbi mig. Ryttaren sitter ännu i sadeln, men en granatskärfva har rifvit upp underlifvet på honom och slitit ut alla inälfvorna. Öfverkroppen hänger blott med ryggraden fast vid underkroppen — från refbenen till låren ett enda gapande, blodigt hål. — — Ett litet stycke längre bort faller han, blir hängande med foten i stigbygeln, och den blindt framrusande hästen släpar honom efter sig öfver den steniga marken.

— — — — — — — — — — — — —

På en af regn genomblött, brant vägbacke har en afdelning artilleri trängt sig samman. Kanonerna sjunka ända upp öfver hjulen ner i gyttjan. Blott med yttersta ansträngning, drypande af svett och på det mest skoningslösa sätt frampiskade, komma hästarna ur stället. Men en af dem, som redan är dödstrött, kan inte längre. Hugg och slag hjälpa inte; han *ville* ju — men han *kan* inte. Begriper då inte karlen, som låter slagen hagla på det arma djurets hufvud, detta? Vore den råe körsvennen en vanlig stenkörare, så hade hvilken polisman som hälst — ja, jag själf — häktat honom. Men denne kanonier — han — skötte ju blott sitt uppdrag. Men det kunde inte hästen veta: det utpinade, godsinta, ädla kreaturet, som ansträngde sina yttersta krafter — hvad skulle det väl i sitt inre tänka om en dylik hårdhet och oförstånd? Tänka, så som djuren göra det nämligen, ej med ord och begreppsbestämningar, men med förnimmelser, desto djupare, emedan de äro stumma. Blott ett enda uttryck äga: smärteskriet. Och han skriade, den arma hästen, ända tills han ändtligen sjönk ihop — ett skri, så utdraget och klagande, att det ännu ljuder i mina öron. liksom det natten efter förföljde mig i drömmen. En förfärlig dröm, för resten. — —

Jag tyckte — — ja, hur skall jag nu berätta det? Drömmar äro så sväfvande, att ett konkret språk svårligen ägnar sig att återgifva dem — jag tyckte, att jag var en sådan där artillerihästs lidandesmedvetande personifieradt — nej, inte bara en enstakas, utan hundratusens — ty jag gjorde i drömmen ett raskt öfverslag af antalet hästar, som under ett fälttåg gå under, och genast stegrades min pina hundratusenfaldigt — — — Människorna, de *veta* dock hvarför deras lif är utsatt för fara, de känna ett *hvarthän?* ett *hvarför?* — men vi olyckliga veta *ingenting,* omkring oss är det mörker och fasa. Människorna, de gå dock *med* vänner *mot* fiender — men vi, vi omgifvas öfverallt af fiender — — — våra egna herrar, dem vi så troget ville få älska, i hvilkas tjänst vi uppbjuda våra sista krafter, de slå ner oss — och låta oss ligga hjälplösa — — —. Och så alla våra öfriga lidanden: fasan, som kommer hela vår kropp att drypa af kallsvett; törst — ty också vi hafva feber — o. denna törst, denna törst hos oss arma, blödande, misshandlade, hundratusen hästar! — — — —

Här vaknade jag och grep efter vattenflaskan — jag kände själf brännande febertörst.

— — — — — — — — — — — — —

Åter en gatustrid — i den lilla staden Saar. Med stridsbullret blandar sig brakandet af bjälkars och murars instörtande. En granat spränger ett hus, och lufttrycket af explosionen är så mäktigt, att flere soldater såras af de högt i luften slungade spillrorna. Bort öfver mitt hufvud flyger ett fönster – med båda halfvorna flaxande. Skorstenarne störta samman, gipsbeläggningarna upplösas i ett kväfvande, hvitt stoftmoln, som fyller luften och kommer ögonen att rinna. Från gata till gata (hur hästhofvarna slamra mot den hvassa stenläggningen!) och långt ut på torget vältrar sig striden.

(Slut i nästa n:r.)

* Jag har vågat det.

** Vän och samtida med Luther och Melanchton: *Öfvers. anm.*

Brud- & Bröllops-

sidentyger, i hvitt, svart och kulört, sista nyheter i ouppnådt urval från 90 öre till kr. 13 pr mtr. Sändes tull- & portofritt direkt till privata. Profver omgående franko.

Schweizer & Co, Luzern S 5, (Schweiz).

Sidentygs-Export. — Kungl. Hoflev.

ÄR NI TRÖTT så drick en kopp Horniman's "Boudoir The", uppfriskar kroppen, styrker nerver och muskler och återbringar kraft.

HORNIMAN'S "BOUDOIR THÉ".

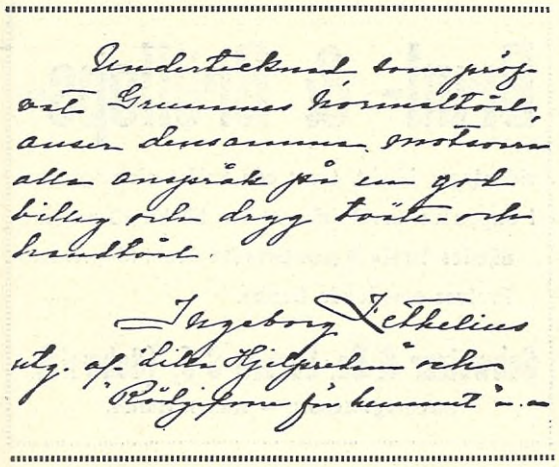

Undertecknad tillåter sig härmedelst att Grummes Kommanditbolag, under dennamma motsvarande anspråk på en god biljett och dryg tårta- och brudtårta.

Ingeborg Lekelius
uttg. af Idun Kjellmans och Rölighets förlikning.

TILL IDUN FRÅN »FREJA». BREF FRÅN VÅR SPECIELLE KORRESPONDENT.

II.

Medelhafvet den 27 dec. 1905.

SOM AF mitt förra bref framgick, lämnade Freja Madeira en dag tidigare än ämnadt var, och orsaken härtill var ingenting mindre än ett rykte, att ett par fall af den fruktansvärda bubonpesten skulle ha inträffat i Funchal. Detta rykte, som mötte mig, då jag på morgonen den 29 nov. gick i land, hade som en löpeld spridt sig öfver hela staden och framkallat en lätt

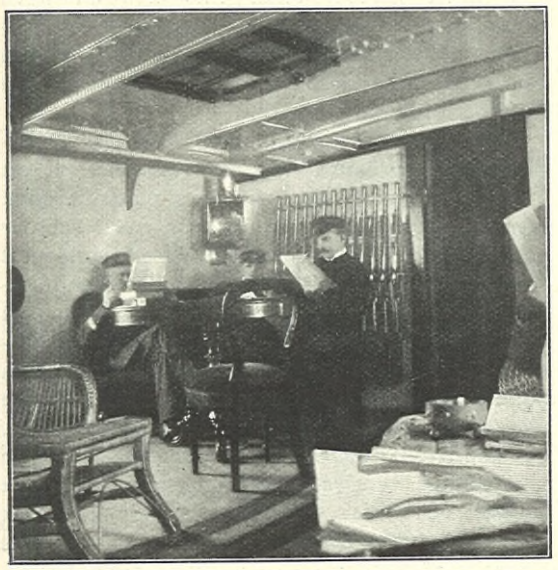

FRÅN LIFVET OMBORD PÅ FREJA. »POSTEN HAR KOMMIT.»

förklarlig nervositet. Vid förfrågan hos hamnläkaren erkändes, att ett par som misstänkta ansedda fall skulle ha isolerats, men på samma gång framhölls, att misstankarna nog vore föga grundade. Huru härmed förhöll sig är ju ej godt att veta, men fartygschefen beslöt emellertid att förbindelsen med land skulle upphöra och fartyget omedelbart klargöras för afsegling. Klart sundhetspass erhölls, och den 30:de afseglade vi från Funchal. Vinden, som en längre tid hållit sig ostlig, visade fortfarande ingen tendens att rymma, och Freja, som är en klen kryssare, lyckades under de följande dagarna ej nämnvärdt närma sig vår nästa hamn, Gibraltar. Ombord rådde heller ingen åtrå efter hamn, ty vädret var gudomligt, och seglatsen i dessa månskensnätter i blått och silfver var som ett féeri. Men tiden led, och instruktionen måste följas. För att ej komma alltför sent till Gibraltar blef det nödvändigt att taga den prosaiska ångkraften till hjälp, men vindarnas gud måtte ha föresatt sig att krångla med oss, ty motvinden friskade i allt mera, tornande upp sjö emot fartyget, och snart framstod vanskligheten af att med det kolförråd, hvaröfver vi disponerade, söka nå vår destinationsort. Det blef därför nödvändigt att anlöpa Cadiz i och för kolning, och vi ankrade utanför "den hvita staden" i den strålande soluppgången den 9 dec.

Besöket i Cadiz blef helt kort, ty det gällde ju endast att snarast möjligt kola, men denna raskhet i vändningarna ingick tydligen ej i guvernörens och konsulns planer, ty de påfunno en hel del skäl för oss att dröja. Bl. a. skulle vädret med all säkerhet bli mycket svårt, "ty måsarne sökte hamn". Lika vänliga voro officerarne ombord på det tyska skol-

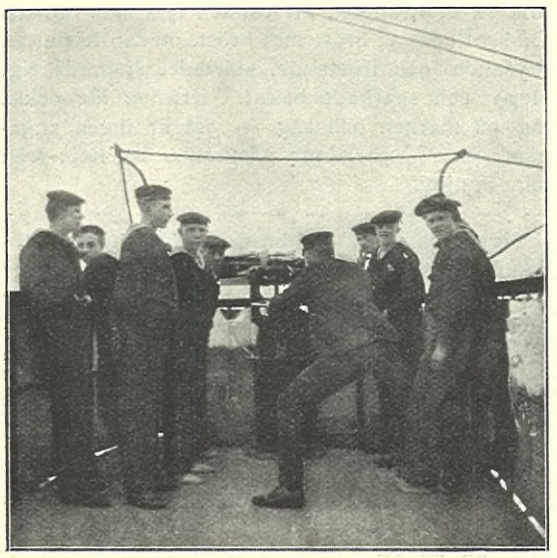

»INSKJUTNING».

fartyget "Stosch", som låg i docka i och för reparation efter grundstötning. Vår hastiga afresa var för de goda tyskarna en missräkning, ty de hade redan börjat ordna i och för ett festligt samkväm, som skulle skingra deras ledsnad i den tvungna overksamheten. Det förefaller, som om vi svenskar äro uppskattade som sällskap, där man har trefligt. Emellertid hade redan på eftermiddagen "Freja" tagit in sitt "qvantum satis" af den svarta varan och gick åter till sjös. På natten löpte vi in i Gibraltars hamn och förtöjde vid Commercial mole, den nya storartade piren, som af kommunen byggts för merkantilt ändamål, men nyligen inköpts af engelska marinen. Vid vår ankomst låg förutom "North atlantic squadron" i hamnen hela den engelska kryssareeskadern, som under prinsens af Battenberg befäl besökt amerikanska hamnar och nu bidrog att ge Gibraltar ett mycket krigiskt utseende.

Alla de mer eller mindre mörkhyade folkslag, som kanta Medelhafvets stränder, kallas af den svenske sjömannen med ett gemensamt namn för "mulsucker". Jag är ej värst styf i antropologien, men hyser dock mina tvifvel om det berättigade i denna kollektivbenämning, till hvars bruk jag likväl själf hemfallit. Ett annat kollektivord, som vunnit burskap och vidsträckt användning inom svenska krigsflottan, är ordet "kreja", hvilket betyder köpa, sälja eller pruta hvilket som hälst. Det kan synas besynnerligt att använda samma verb om rakt motsatta handlingar, men så är också köpenskapen i "mulsuckländerna" vida olik vårt förnäma handlande uppe i Sverige. Du kommer t. ex. in i en butik, hvars ägares mörka hy, löklukt och habitus i öfrigt förråda mulsucken, och frågar efter priset på en "grunka". Ja, det var sant, jag hade så när glömt detta tredje viktiga kollektivord. "Grunka" är identiskt med ett mulsuckiskt industrialster, hvilket som hälst. Vi återgå nu till honom, som fick frågan. Han svarar låt oss säga: "Tjugu pounds." Du underrättar honom kallt och höfligt, att han missförstått dig, du har ju ej frågat efter priset på hela butiken. Han säger nu: "Tio pounds," nyper i grunkan, visar den från alla sidor och säger "hä" med en uppsyn så stolt förtjust, som om han visade Golkondas alla skatter. Du blir nu allvarligt bekymrad för hans hälsa, känner på hans puls och tillråder honom en tids hvila från affärerna. Nu blir det: "Fem pounds, last price, sir, it will be my ruin, sir, but take it, five pounds, sir" etc. Du säger nu, att han tycks vara mera upplagd för skämt än affärer, och går din väg, men som en pil är mulsucken efter, hugger tag i dig, och återför dig med mildt våld in i butiken, alltjämt frågande: "Well what will you give for it, do say, what will you give." Du säger utan att sväfva på rösten t. ex: "Fjorton shillings." Han ryggar tillbaka som träffad af en åskstråle, lägger grunkan åsido och tar fram något helt annat, som du ej alls vill ha. Du går återigen, infångas ånyo, och krejandet fortgår på detta sätt i det oändliga, till dess affärsmannen med slocknande röst och ögonen fyllda af förebråelsens tårar framsuckar sitt: "take it." Du går därifrån, förnöjd med ditt lyckade köp, och träffar på eftermiddagen en vän, som köpt samma grunka för fyra shillings. Men det gör mindre, att man blir litet lurad. Priserna bli i de flesta fall relativt billiga, man medför ju dessutom minnen från resan, och krejandet är verkligen så roligt, att det med fördel kan bedrifvas som sport eller spel. Det liknar också i någon mån poker. Den, som bjuder fräckast, går hem, och jag har gjort den iakttagelsen, att de skickligaste kortspelarne äro de bästa krejarne.

Äfven ridsport bedrefs i Gibraltar. En morgon företogo några af Frejas officerare, däribland prins Vilhelm, i sällskap med konsul Prescott en ridtur till den lilla spanska staden Algeciras, som ju nu äger ett särskildt intresse såsom mötesplats för Marockokonferensens medlemmar. Den våta sandiga hafsstranden utgjorde den bästa tänkbara ridbana. Lunch intogs å det magnifika hetellet "Reina Christina", och deltagarna i utflykten återkommo ombord i utmärkt kondition efter att den dagen ha hängt 6 timmar i sadeln. Nästa ridtur blir väl en steeple-chase på ett dygn.

Gibraltar har en teater, synnerligen flärdfri och landsortsmässig. Hvarje afton spelas 3 korta enaktare, och under pauserna utrymmes teatern, hvarefter ny biljett köpes till nästa pjäs. Detta är också en praktisk anordning, ty ingen vill väl frivilligt sitta kvar en hel afton. Jag såg en dylik enaktare, som bestod i att för det mesta två personer höllo sig framme på scenen och grälade. Då en af dem tröttnat, kom en annan omedelbart in och "förfångade" vid trätan. Ibland inkommo några andra personer, som f. ö. ej alls tycktes höra till pjäsen, och då gräto de grälande en skvätt i hvarandras armar. Pjäsen spelades på spanska, och jag begrep endast ett ord: "infamio", men det återkom rätt ofta och utgjorde för mig ett godt underlag för min förståelse af det hela.

Den 14 december lättade vi ankar och lämnade Gibraltar för att fortsätta till Tunis Vädret var under denna resa märkvärdigt lugnt och vackert för att vara Medelhafs-december-väder. Ett par dagar var det fullständigt "blekt", och hafvet låg som en spegel. Vi försökte nu att fiska haj, men fingo intet. Vid vår framkomst till Tunis fingo vi veta, att svåra stormar rasat på Afrikas nordkust under första hälften af december, något som vi också haft tydlig känning af, där vi lågo förtöjda vid Commercial Mole i Gibraltar.

Till Tunis anlände vi den 20 dec. och lade oss i inre hamnen, där vi hade det mycket bra, frånsedt att den tunesiska gyttjan ibland väl starkt kittlade våra luktorgan med sina svafvelvätedunster. Tunis är mycket intressant. Den europeiska staden med sina breda avenyer, stora välbyggda hvita palats och sin elektriska spårvagn bryter på ett egendomligt sätt af mot arab-

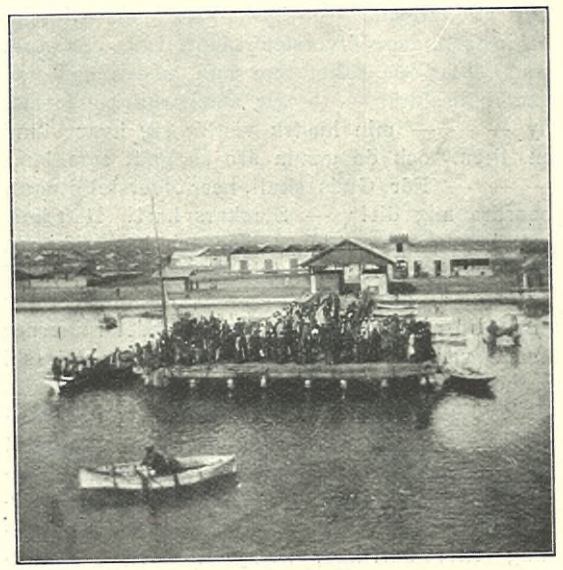

FREJAS MOTTAGANDE I TUNIS.

stadens säregna byggnadsstil, dess trånga, krokiga gator och passager med sina typiska orientaliska butiker och basarer, som äro så svåra att komma förbi utan att börja kreja. Också dröjde det ej länge, förr än vi voro rätt bekanta i arabstaden, särskildt ibland dem som sålde mattor och mässingsarbeten.

Svenska konsuln Rosenlund, som i förbigående sagdt intager en synnerligen aktad ställning i Tunis, hade dagen efter vår ankomst middag och soiré för Frejas chef samt prinsen med uppvaktning. Bland öfriga gäster märktes bl. a. franske presidenten baron d'Authoüard med baronessa. Efter middagen anlände de till soarén inbjudna gästerna. Man bjöds bl. a. på harpospel af en ung, kvinnlig harpist från Théâtre municipal de Tunis, och festen afslutades med en gladeligen improviserad danstillställning. Dagen därpå hade vi förmiddagsmottagning ombord för våra nyförvärfvade Tunisvänner.

Som exempel på den vänlighet, hvarmed vi mottogos i Tunis, kan nämnas, att direktören för Théâtre et Casino municipeaux ställde direktionslogerna i såväl operan som konsertsalen till vårt förfogande under hela vår vistelse i staden. Och dem, som begagnade sig af detta vänliga erbjudande, bereddes en öfverraskning af angenämaste slag, ty såväl i instrumentalt och vokalt afseende som i spelsätt och uppsättning bjöds man på verkligt fullödig konst. Visserligen är Tunis en stad på 200,000 invånare, men endast ett 30,000-tal häraf äga europeisk bildning och åskådningssätt, hvadan det måste betecknas som storstådtligt att under sådana omständigheter uppehålla en dylik opera och en väldig konsertsal, isynnerhet som i staden dessutom finnes en italiensk opera. Tyvärr hade hvarken jag eller någon af kamraterna tillfälle att besöka denna senare.

Lagermans flytande putspomada BON AMI.

Köp Vänersborgs Balskor!

Bästa svenska fabrikat!

Lätta! Eleganta! Hållbara!

INREGISTRERADT FABRIKS-MÄRKE H. A. F. CARLSSONS SKOFABRIK VENERSBORG

Hvarje sula stämplad med vidstående fabriksmärke.
Tillverkas som specialitet efter Wienermetod af

Aktiebolaget A. F. Carlssons Skofabrik,
Venersborg.

Försäljas i minut hos de flesta skohandlande i riket.

Den 23 dec. hade "Le Délégué à la Résidence générale et Madame la Baronne d'Authoüard" grand diner för de utländske konsulerna, och till denna voro särskildt inbjudna Frejas chef samt prins Wilhelm med uppvaktning. Vid den därpå följande soirée dansante voro den franska ockupationsarméns officerare i majoritet, och öfverallt lyste uniformer och ordensstjärnor. Frejas officerare voro naturligtvis också inbjudna, och dansen tråddes å stora hallens synnerligen glatta parkettgolf vid tonerna af en syperb zouavorkester. Baronessan d'Autheoüard var förtjusande, alla damer voro vackra, och byffén dignade af blommor och läckerheter.

Och dagen därpå hade vi julafton, julafton med lut fisk och gröt, julklappar och rimsmideri och mera julstämning, än hvad man skulle tro möjligt om skeppsbord under ett varmt luftstreck, fjärran från hemmet. Ej ens julgran fattades. Den utgjordes af en med vadd smyckad tall, som uppstälts på backen. Manskap och

BLAND CARTHAGOS RUINER. × PRINS WILHELM.

underbefäl hade pyntat batteriet och trossbotten med signalflaggor och transparanger, och hvarje "backlag" hade smyckat sitt julbord med små julträd. Glädjen stod högt i däck, hurraropen aflöste hvarandra bland besättningen, långdansen tråddes med lif och lust, och julaftonen afslöts med att chefen och samtliga officerare under jubel hissades af manskapet.

På juldagen gjordes en utflykt till Carthago, som ligger en halftimmes järnvägsresa från Tunis. Det är med en känsla af vördnad man beträder denna klassiska mark, späckad som den är med skärfvorna af forna tiders krossade stål. Från den puniska tiden står ej mycket åter, ty romarna synas ej ha lämnat sten på sten kvar af det äldsta Carthago. Vid gräfningarna har man påträffat några grafvar, det är allt. Dessa grafvar äro byggda af en röd stenart, som allmänt af punierna syns ha användts som byggnadsmateriel, och som ej förekommer i senare perioders byggnadsverk. Carthago återuppbyggdes väldigt och mäktigt på det röda gruset af punerstaden. och detta markerar sig synnerligen vackert vid utgräfningarna af romarestadens i ökensanden begrafna spillror.

På juldagen företogo äfven några kamrater, därtill af residenten inbjudna, en utflykt pr automobil till den 80 km. från Tunis belägna arabiska byn Nabul, där invånarna, en stam dansande dervischer, hade en uppvisning i religiösa orgier. Genom entonig musik och vaggande dans försätta de sig i ett tillstånd af hypnotisk extas, hvarunder de en efter annan af stammens äldste framledas att utföra sina konststycken. Somliga egnomborra armar, ben eller kinder med fingertjocka

ETT TIDNINGSJUBILEUM. FYRA AFTONBLADSREDAKTÖRER: LARS JOHAN HIERTA, AUGUST SOHLMAN, GUSTAF RETZIUS OCH HARALD SOHLMAN.

nålar, andra svälja spikar, tugga glas, taggiga kaktusblad eller lefvande skorpioner, på hvilka dock gaddarna försiktigtvis utryckts. Ännu andra sarga sig med svärd eller rulla sig på taggig kaktus. Med sina stirrande, blodsprängda ögon, ständigt vaggande kroppar och utstötande hesa tjut förete de en förfärlig anblick. Då de bli alltför ursinniga, utbryta stundom epileptiska anfall, ibland måste stammens äldste ingripa, kasta omkull den våldsamme och stilla honom med smekningar och lugnande tilltal. Men man må ej tro, att denne nu är utmattad af det oerhörda öfverretningstillstånd, hvari han varit försatt kanske i timtal. Om en liten stund suggererar han sig ånyo till samma vanvettsgräns. Och under allt detta sitta deras beslöjade kvinnor på hyddornas platta tak och åse skådespelet, utstötande små halft eggande, halft förskräckta skrik.

Efter återkomsten från denna utflykt hade chefen middag ombord för residenten och konsuln m. fl. och aftonen tillbragtes i Frejas kampagnesal under en glad och otvungen stämning. Annandag jul afseglade Freja från Tunis, ända in i sista stund före afseglingen mottagande officiella uppvaktningar och privata afskedsvisiter, och det såg verkligen ut, som om allas "au revoir" ej endast var den vanliga tomma farvälfrasen. Så ångade vi ut genom den trånga farleden, segel sattes, och för en jämn bris styrde vi österut — mot Alexandria.

P—g.

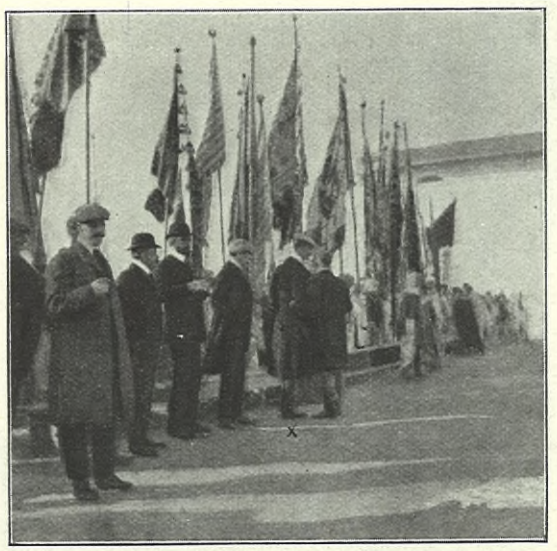

FRÅN BESÖKET I NABUL. × PRINS WILHELM.

ETT TIDNINGSJUBILEUM.

I DESSA DAGAR har tidningen Aftonbladet firat sitt 75-årsjubileum. Själfva födelsedagen inföll emellertid redan den 6 december i fjol, enär Aftonbladets första nummer utkom år 1830 nämnda dag.

Tidningen grundlades, som bekant, af dåvarande notarien i Bergskollegium L. J. Hierta, den på så många skilda verksamhetsfält ifrigt och resultatrikt arbetande mannen. Hvad han afsåg med sin tidning var att åvägabringa ett oberoende och på samma gång lättläst organ för liberalismens åskådningssätt och reformsträfvanden samt därmed afhjälpa en kännbar brist i den dåtida svenska pressen.

Efter Hierta, som i 21 år utgaf Aftonbladet och under den tiden gjorde tidningen till den största samt mest lästa och inflytelserika bland landets dagliga tidningar, blef K. F. Bergstedt hufvudredaktör. Den näste ledaren var P. E. Svedbom och efter honom kom Aug. Sohlman, hvilken under 17 år eller till sin död i juli 1874 förde tidningen i kamp för en hel del betydelsefulla kulturfrågor, bland hvilka må nämnas representationsreformens genomförande, nationalförsvarets ordnande och stärkande samt folkhögskolesaken. Efter Sohlmans frånfälle ombesörjdes utgifningen en kort tid provisoriskt af K. E. Ekgren, hvarefter Ad. Hedin skötte densamma ett par år, under hvilken tid dess program var utprägladt frisinnadt. Den näste ledaren var folkhögskolemannen och Eddatolkaren P. Aug. Gödecke, hvarpå följde J. B. Spilhammar, som gjorde Aftonbladet till en påfallande konservativ tidning. Sedan i ordningen kommo prof. G. Retzius och E. Beckman, som återupprättade de frisinnade traditionerna. Den sistnämnde afgick 1890 och efterträddes af Harald Sohlman, som fortfarande fungerar som hufvudredaktör. Under denna tid har Aftonbladet allt mera vidgat sin läsekrets och häfdar fortfarande med framgång sin ställning som ett af den liberala pressens ledande hufvudorgan.

BALEN PÅ KUNGLIGA SLOTTET DEN 20 DENNES. I »HVITA HAFVET» U

TILL HÖGER Å DEN KUNGL. ESTRADEN SYNAS KONUNGEN OCH PRINSESSAN MARGARETA ÅSKÅDANDE DANSEN. BLAND DE DANSANDE PAREN I FÖRGRUNDEN MÄRKAS: KRONPR

DER FÖRSTA VALSEN. ORIGINALTECKNING FÖR IDUN AF D. LJUNGDAHL.
NSEN MED GREFVINNAN TROLLE, PRINS GUSTAF ADOLF MED PRINSESSAN INGEBORG, PRINS EUGÉN MED MRS BAX IRONSIDE OCH PRINS CARL MED FRIHERRINNAN VON ESSEN.

BALEN PÅ SLOTTET.

STOCKHOLM LIGGER för långt norr om prins Karnevals rayon för att kunna beröras af trollmakten från hans rosenlindade och bjällerprydda spira. Våra gator och avenyer lämpa sig icke till tummelplats för ett brokigt maskeradvimmel och en vild konfettikastning, därtill är vår himmel för mulen och våra vinterkläder för disgraciösa.

Men som surrogat för det karnevalslif, ett kargt klimat och ett tungrodt lynne sålunda nekat oss, ha vi balerna inom fyra väggar, och som den stockholmska balsäsongens lysande introduktion på det nya året står sedan gammalt den praktfulla hofbalen inom Tessins minnesrika borg, som afhålles till firande af konung Oscars födelsedag.

Den furstliga balaftonen i år företedde äfven till det yttre en strålande anblick. Ur slottets hundratals fönster glimmade ljus, fasaderna på våra båda främsta hotell uttryckte i eldskrift den feststämning, som för några timmar behärskade det mondäna Stockholm, hela karavaner af ekipager inneslutande blomman af vår societet, rullade en stund ned från Östermalm och Norr i riktning mot slottet, inom hvars murar den långa vagnfilen långsamt försvann, följd af åskådargruppernas forskande ögon.

Uppe i de gobelinprydda slottssalarne, i de charmanta gallerierna, hvarest ljuset brytes i kristallernas prismor, återkastas mångdubbladt af venetianska spegelytor, strömmar den ofantliga gästskaran — damerna i utsökta toaletter, herrarne i paraduniformernas guld och frackarnes solenna allvar — som en sorlande ström. Sedan det kungliga värdfolket hälsande tågat genom salarne, börjar balen i Hvita hafvet. Här erhåller nu vår helt flyktigt skildrande penna ett stöd i tecknarens crayon. Vi se den skimrande danssalongen sluta inom sina väggar skaror af kvinnlig ungdom och skönhet, hvaribland många nu för första gången med sidenskodda fötter beröra de åt Terpsichore vigda tiljor, som länge hägrat för dem i fantasien.

Det är programmets första vals, som af artisten fångats och återgifvits på teckningen. I förgrunden märkas kronprinsen med grefvinnan A. Trolle, prins Gustaf Adolf med prinsessan Ingeborg — hvars smakfulla toalett af mattblå crépe de chine med öfverklädning af silfverpaljetterad tyll och garnityr af rosenrankor i skiftande blå paljetter väckte mycken uppmärksamhet — samt prins Carl med friherrinnan von Essen, född Wallenberg. På estraden till höger sitter konungen med prinsessan Margareta på sin högra sida.

FRANKRIKES NYE STATSCHEF.

EFTER EMIL LOUBET, hvars sjuåriga presidentmandat utlöper den 18 februari, har i dessa dagar utsetts till den franska republikens öfverhufvud senatspresidenten *Armand Fallières*. Frankrike har i och med detta val försäkrat sig om en politisk styresman, som lugnt och klokt torde komma att lotsa statsskeppet framåt, undvika att äfventyra detsammas existens genom några farliga spekulationer vare sig inåt eller utåt.

Armand Fallières är född i Mezin i Syd-Frankrike den 6 november 1841. Han valde, efter att ha aflagt studentexamen, den juridiska studiebanan och utbildade sig till advokat.

Under kejsardömets sista år inträdde han som så många andra franska advokater i oppositionens led och förvärfvade sig därigenom anspråk på att komma fram under Gambettas regemente. Han var redan en lokalstorhet i sin hemtrakt och hade varit maire i Nérac och

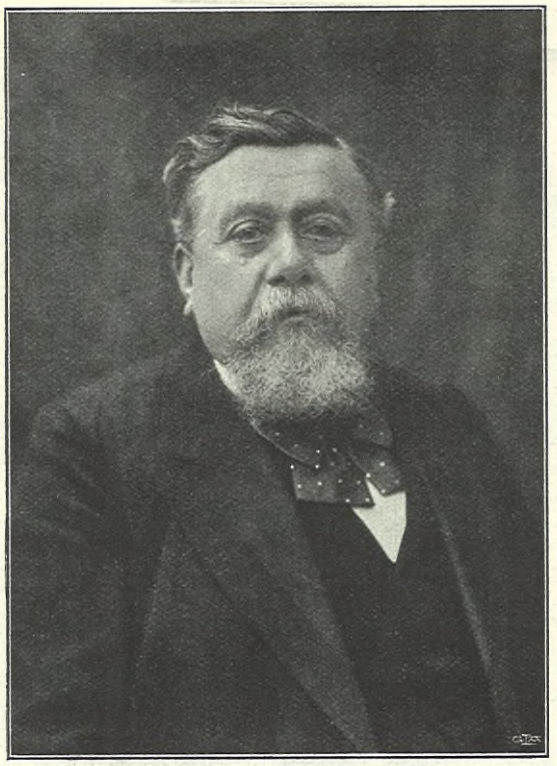

FRANKRIKES NYVALDE PRESIDENT ARMAND FALLIÈRES. EUG. PIROU, PARIS, FOTO

medlem af generalrådet, då han 1876 valdes till deputerad. Fallières hörde till de 363, som räddade republiken undan de statskuppsplaner, hvilka voro uppe under Mac Mahons presidenttid. Men han var en försiktig man, som vann alla genom den från den gamle grofsmeden, sin farfader, ärfda gemytligheten och älskvärdheten och skaffade sig en säker "situation de couloirs" genom den grundlighet och flit, hvarmed han arbetade i utskotten, innan han vågade sig upp på talarstolen. Han ställde så till att han fick debutera som talare i en juridisk fråga, där han var hemma, hans präktiga organ, hans kloka och förståndiga behandling af ämnet och hans slagfärdighet gent emot alla afbrott tillförsäkrade honom en succès, och därmed var hans politiska lycka gjord.

År 1880 kom Fallières för första gången fram i främsta ledet, nämligen som inrikesministern Constans' understatssekreterare, och han förstod att i denna ställning skaffa sig många vänner. Han hade blifvit "ministrabel", och under loppet af femton år var han åtta gånger minister.

Sin karriär som minister slutade Fallières i egenskap af justitieportföljens innehafvare 1892. Ett par år förut hade han valts till senator, och han förklarade, att han för framtiden ville lefva ett tillbakadraget lif. Men under de upprörda Dreyfustiderna hade man då och då behof af en så pålitlig och allmänt omtyckt republikan, och 1899 aflöste han Loubet som senatens president. I denna egenskap var han riksrättens ordförande under högförräderiprocessen. Därigenom öppnades för honom redan då utsikt att bli Loubets efterträdare äfven i Elysée.

DET FÖRSTA AUTOMOBILBRÖLLOPET I PARIS.

Paris 15 januari 1906.

AMERIKANSKA VANOR börja få rotfäste här i och med det uppsving olika sportgrenar tagit under de senaste åren. Vi ha nu äfven haft vårt första automobilbröllop, hvarifrån Idun i dag meddelar en bild.

I förra veckan ingick ägaren till Chateau de Roussillon i Isèredepartementet, där det famösa vinet af samma namn odlas och rodnar under Frankrikes lifalstrande sol, äktenskap med dottern till en ryktbar skriftställare.

Brudgummen, M. Julien, som ifrigt hängifver sig åt den moderna automobilsporten, och som i automobil besökt äfven Sverige, därifrån han medfört de angenämaste minnen, hade inviterat de till ett femtiotal uppgående bröllopsgästerna att i en präktig automobilomnibus, sirad med blommor och girlander, ledsaga brudparet från och till mairiet invid Louvren i Paris, där ceremonien försiggick. Skaran väckte den lifligaste uppmärksamhet, och de illustrerade tidningarnas fotografer voro i liflig verksamhet.

Bland bröllopsgästerna märktes representanter från den politiska, mondäna och artistvärlden, hvaribland doktor Chassaing, f. d. deputerad för staden Paris och svärfader till vår landsman, hof- och Iduns-fotografen M. Albin.

Damernas toaletter voro förtjusande och buro vittne om att ha gått ut från rue de la Paix.

Efter ceremonien begaf sig hela följet i automobilen till Restaurant Marguery, där en storartad bankett väntade. Under orkesteras toner smällde champagnekorkar och afprofvades andra ädla viner till brudparets ära. Så följde en konsert, hvarvid Paris förnämsta artister medverkade, och en bögst animerad bal, som afbröts först vid tretiden på morgonen.

Automobilen förde då till hvars och ens hem gästerna, hänryckta öfver detta fortskaffningsmedel, som tillät dem att hela tiden njuta af hvarandras sällskap. Alla uttalade sin önskan att vid nästa bröllop få färdas på samma sätt. Automobilsportens adepter ha ytterligare ökats. När få vi automobilbegrafningar?

Quo vadis.

UR DAGSKRÖNIKAN.

EN SAGOFEST HOS LADY RODD. Hertiginnorna af Skåne och Västergötland hade härom aftonen mottagit inbjudning till engelska legationen för att åse en af lady Rodd arrangerad barnfest.

För de små hade världfolkets charmanta våning vid Strandvägen därvid omdanats till ett verkligt sagoland. Först trådde den näpnaste af danser af sju par, klädda som blomsteralfer, fjärilar eller tomtar, och alla de andra småttingarna, bortåt femtio till antalet, kommo också in med vingar af glitter — där fanns till och med en liten Mefisto med röda horn. Feerna, de sötaste små flickor, skiftade i grönt, rose, silfver och hvitt. Väggarna i sagolandet voro draperade med skyar af tyll, blommor och i fonden hade målats en flik af en himmel i guld och blått och därifrån kommo de små för att sväfva älf-dansen, inspirerade af "Puck", som uppläste för dem ett poem ur sin midnattsdröm.

Innan festen afslutades syntes ett stort troll och i

ETT AUTOMOBILBRÖLLOP I PARIS. M. ALBIN FOTO.

FRÅN SAGOFESTEN HOS ENGELSKA MINISTERNS MAKA LADY RODD. TECKNING FÖR IDUN AF HJ. ENEROTH.

dess gap stucko barnen ned sina små armar för att få bonbonnièrer. Bland mödrar och gäster, hvilka inbjudits, märktes: grefvinnan Alice Trolle, öfverstinnan Wennerberg, grefvinnan Steenbock, öfverstinnan Rosenbladh, grefvinnorna Reinhold och Eugène von Rosen, fru Weidenhielm, fru C. G. Platen, hoffröknarna Weidenhielm och Sjöcrona, grefvinnan Kasimir de la Gardie, fru Cedercrantz, grefvinnan Oxenstierna, friherrinnan Anna Trolle, fru Gregor Aminoff, grefvinnan Gilbert Hamilton, friherrinnan Nordenfelt, fru Ankarcrona, fru v. Ossbahr m. fl. — De smakfulla dekorativa anordningarna hade till upphofsman hr Ivar Arpi.

SANATORIEFÖRENINGENS HVILOHEM FÖR LUNGSJUKA invid Eskilstuna. Vi läsa dagligen om lungsotens härjningar bland vårt folk och huru alla våra lungsotssanatorier städse äro till sista plats fyllda af patienter. Många obemedlade, som falla offer för den smygande sjukdomen, nödgas därför vänta både veckor och månader, innan sanatorievård kan beredas åt dem, och under tiden hinner stundom det onda nå en sådan utveckling, att när sanatoriet ändtligen öppnas för den sjuke, kan han icke längre räddas åt lifvet.

Det var ett sådant sakernas förhållande, som manade föreningen Sanatorievård åt obemedlade lungsjuka att på våren 1905 utom Eskilstuna anordna en hviloplats för personer, angripna af denna sjukdom. Sanatoriet ligger på staten tillhörig mark, omkring 20 minuters promenad från Eskilstuna stad, är högt beläget, helt omgifvet af tallskog, skyddadt för alla vindar samt tillräckligt långt borta för att gifva frisk luft och stillhet.

Ännu har det emellertid en helt provisorisk karaktär, och dess framtida existens är i främsta rummet beroende af den allmänna offervilligheten. Det är för den skull Idun med dessa rader velat rikta ömmande medmänniskors uppmärksamhet på företaget. Här gäller nämligen att få till stånd ett omsorgsfutlt anordnadt hvilohem för obemedlade lungsjuka — ett hem, där de kunna erhålla sanatorievård, så snart sjukdomen yppar sig och där de få vistas, tills plats kan beredas dem på ett större sanatorium.

Gåfvor, stora eller små, äfven de allra minsta, mottagas med största tacksamhet och torde sändas ju förr dess hellre till *Sanatorieföreningens hvilohem för lungsjuka, adress fru Ebba Malmborg, Eskilstuna.* Influtna gåfvor redovisas i tidningarna.

DINA ÖGON.

I DRÖMMEN ser jag dina ögon klara,
som strålade af klokhet och af glöd.
De pröfvat allt och funnit allting vara
ett planlöst kaos utaf kval och nöd.
Du pejlat, sofrat, tänkt och sedan funnit,
att lifvets källa från sitt ursprung runnit
med samma böljor, samma brus och mål:
en kamp af skilda viljor för en villa —
i hafvets famn blir allting åter stilla . . .
och därför är din blick så lugn och fast.
Du väntar intet, tar den hand, som sträckes,
du söker stödja, där en vilja brast,
och verksam vara, där en vilja väckes.
Jag lifvets vishet i din blick förstod,
betvingande, allsmäktig — *tålamod.*

NONNY LUNDBERG.

FABIAN WENDTS HUSTRU. BERÄTTELSE AF ELLEN KLEMAN.

(Forts. fr. föreg. n:r.)

LOUISE TYCKTE, att midt i alla förvirrade tankar, som surrade kring i hennes hufvud, sköt det fram en underlig känsla af ömhet, när hon tänkte på Fabian Wendt. Hon kom ihåg, hur det allvarliga ansiktet brukade ljusna, när han talade med henne, och hon tyckte så mycket om att få honom att le. Hon kom att tänka på, huru ensam han alltid varit och huru liten glädje han haft. Charlotte hade berättat för henne om deras barndom, då de två ensamma barnen gingo i det stora tysta huset och ingen brydde sig om dem. Deras mor hade dött, när Charlotte föddes. Fadern talade nästan aldrig med sina barn, det kunde gå dagar, utan att de sågo honom. Fabian var flere år äldre än Charlotte, och det var han, som tog vård om henne. När skymningen föll på och hon var rädd i de stora, mörka rummen, satte han henne på sitt knä och berättade sagor för henne, vidunderliga och osammanhängande, men nya för hvarje dag. När han blef äldre, försökte han meddela henne, hvad han själf lärde, och så kom det sig, att den lilla flickan med de stora, svårmodiga ögonen med otrolig vetgirighet tillägnade sig kunskaper, som lågo långt utanför flickors vanliga uppfostran. Charlotte hade talat om honom med en sådan tacksamhet och värme, att Louise hade känt sig djupt gripen däraf. Nu förstod Louise, hvarför Charlotte så betydelsefullt önskat, att en stor lycka skulle komma till honom. Hennes lilla varma hjärta svällde, när hon tänkte på, att hon skulle kunna gifva honom den, ty hon började förstå, hvad hon redan var för honom, och utan att tänka eller grubbla längre hade hon fattat sitt beslut.

Allting hade varit så ljust och gladt sedan. Fabian hade varit ute flere kvällar i veckan på Malmgården, och Louise hade aldrig sett honom så glad. Fru Julie var nöjd och särdeles vänlig, och bankokommissarien berättade sina bästa historier. Louise och Fabian talade just ej mycket med hvarandra, men hon tyckte om att

MELLINS FOOD

bör användas såsom ersättning för modersmjölk, allt ifrån födelsen och utan farhåga, att den skall någon grad verka skadligt icke ens på späda barn. Den kan gifvas omväxlande med modersmjölken.

Prof samt broschyr om barns uppfödning gratis & franko från MELLINS FOOD Depot, Malmö.

"Jag heter Kenny, är 3 år gammal och har blifvit uppfödd med MELLINS FOOD".

höra hans ljusa, lyckliga skratt, och när hon lyfte sin blick från sömnaden, mötte hon hans, som hvilade på henne med ett uttryck, som rörde henne. Hon kände det, som om hon skulle velat gå bort och stryka med handen lätt öfver hans panna och det vågiga håret, men det kunde hon ju icke göra. När Fabian gick, fick hon följa honom ned till trädgårdsgrinden. Men då gingo de tysta vid hvarandras sida. Han förde hastigt hennes hand till sina läppar, men utanför grinden kunde han vända sig om och stå orörlig och se efter henne, tills hon försvunnit in genom dörren.

Louise satt och vände på farbror pastorns bref. Hon kände sig icke så glad som vanligt. Det var som om något underligt och störande hade lagt sig öfver hennes ljusa stämning, när hon läste brefvet. Men det var ofta så med farbror pastorn. När han hade talat om en sak, kunde det vara, som om allting hade blifvit helt olika. Nu var det, som om han icke vore så där mycket glad öfver förlofningen, som alla andra voro. Det var nästan, som om det vore något, som han ängslade sig för, och Louise tyckte, att det var som något mörkt och tungt, som snuddade vid henne. Om hon hade pröfvat sig själf? Men det var ju egentligen så enkelt, Fabian höll henne så kär, det såg hon, det kände hon, och hon *höll* af honom, han var så god, så god. Det var ju intet att grubbla öfver. Hon kände sig nästan misslynt öfver farbror pastorns bref, han kunde varit litet gladare för hennes skull.

För Fabian Wendt var detta en underbar tid. Det hade funnits så föga sol i hans tillvaro, nu var det med ens, som om det brutit in en strålande vårtid. Allt det, som under hans glädjelösa barndom och uppväxttid legat bundet och fruset i hans inre, rörde på sig och löste sig, det var, som om känslorna växte sig varma och starka, och han såg sig omkring, förvånad öfver att där fanns så mycken lycka för honom, som trött och tungt sett framåt i lifvet utan att tänka något för egen del. Det hade kommit en glans öfver tillvaron, som hade intet gemensamt med hvardagarnas gråa enahanda, så som det varit så långt han mindes tillbaka. Det stora, tysta, tomma huset, där den dystre fadern gick som en främling för sina barn, Charlottes och Fabians ensamma måltider vid slagbordet nere vid dörren i den stora salen, år efter år, som gingo utan att något hände eller förändrades, ett tryckande stillastående öfver hela deras lif. Liksom fadern skulle Fabian gå i det stora, tysta huset, om förmiddagarne i fabriken och på kontoret, om kvällarne i de tomma, öfvergifna rummen. Arbetet skulle gå sin jämna gång och åren skulle gå, tunga och enformiga.

Då kom det, utan att han visste när eller huru, en ljusning i allt detta mörka och tunga. Det var ett leende ansikte med gropar i kinderna och klara ögon, som liksom följde honom öfver allt, och han smålog åt sig själf, när han fick klart för sig, att det var Louise Giese, som han tänkte på hela långa dagen, i arbete och hvila. Först var det endast som en sorts undrande glädje öfver detta, som han icke kunde få ur tankarna, men allt som tiden gick, blef han mera klok på sig själf, och den dag kom, då han nästan med förfäran ryggade tillbaka inför intensiteten och djupet af den känsla, som vuxit fram inom honom. Men när han väl en gång fått klarhet och gått till grunden med sig själf, kände han för första gången i sitt lif lyckan i att vilja något med hela sin varelse, han kände sitt väsens egenart växa därunder, och han såg framtiden an med en målmedvetenhet och en känsla af styrka och fasthet, som förut varit honom främmande,

Fabian Wendt hade fått något att lefva för.

Charlotte var lycklig öfver hans lycka. När han kom in till henne de kvällar, han ej var ute på Malmgården, sutto de båda i den djupa fönstersmygen och talade om det, som varit, och det, som skulle komma, medan sommarkvällens ljusa skymning lade sig öfver det stora huset, där allt var så ljudlöst tyst. Mest dock om framtiden, ty det var oftast Fabian, som talade. Medan Charlotte tyst log emot honom, gingo dock ofta hennes tankar tillbaka till de långa år, då de två endast haft hvarandra att hålla sig till. Hon mindes så väl, som om det varit i går, hela barndomstiden. Huru hon darrande brukade krypa upp i hans knä och trycka sig intill honom, när det började blifva mörkt och Kajsa ej kom in till dem med ljus, och huru han modigt brukade förklara, att det ej fanns någon fara, och att om det funnes, skulle han försvara henne mot hvad det vare månde. Och de långa vinterkvällarne, när han berättade sagor för henne, och sedan, när Kajsa hade lagt henne och släckt ljuset och hon låg och stirrade med vidöppna ögon ut i mörkret, då kom han smygande på tå och kysste henne och satt på en pall bredvid henne, tills hon hade somnat, ty hon var så rädd, så rädd, om han gick. Sedan, när hon blifvit äldre och lärt sig läsa för gamla mamsell Hammer, var det Fabian, som lärde henne så mycket nytt och underbart. Hos mamsell Hammer var det endast franskan, som man gjorde sig något besvär med, och hon kom ännu med en rysning i håg, huru ond mamsell var, när man icke förstod eller hade gjort många fel i skrifningen. Då kunde det hända, att man fick gå hem med en åsna utklippt i hvitt papper dinglande i ett snöre på ryggen, och gatpojkarna sprungo efter hela vägen och pekade finger. Då grät Charlotte, så hjärtat kunde brista, ty hon kände det som en skam, som aldrig skulle kunna utplånas, men Fabian ref darrande af harm sönder den hvita pappersåsnan och sade, att det var en skam, att pappa lät henne läsa för den där gamla mamsellen. Han till och med öfverlade med sig själf, om han skulle tala med fadern om saken, men när då sidenfabrikören kom in till dem och de stodo som två tända ljus, medan han var inne i rummet, var det ingen tanke på att våga säga något annat än ja och nej på hans korta frågor, och när han sedan med en nick lämnade dem, kunde Fabian icke förstå, att han någonsin kunnat ha en tanke på att själf börja tala med honom om någonting.

Men Charlotte hade också ljusare minnen. Fabian hade i katedralskolan blifvit kamrat med Robert Nordhammar, och han kom ofta upp till Fabian. Det var en fläkt af glädje och lif, som kom med honom. Det var mycket, som då afhandlades mellan de båda gossarne. Fabian satt vanligtvis på trästolen vid det gamla skrifbordet, medan Robert gick af och an på golfvet och talade. Fabian kastade in ett ord då och då. Ett favoritämne var revolutionstiden i Frankrike, då kunde Robert tala huru länge som helst, ögonen lyste, och han kastade hufvudet bakåt med en trotsig rörelse. Hela hans fantasi hade tagits fången af tiden med dess mäktiga frihetsrörelser, och han talade på sitt pojkaktiga sätt om frihet och jämlikhet. Den lilla flickan, som satt bortglömd i sin vrå, slukade honom med ögonen och gömde hvarje hans ord, hon tyckte, att hon aldrig hört något så härligt för. Tiden gick. De båda gossarne voro ifrån skolan, och Charlotte blef en lång, blek flicka med en underlig, frånvarande blick i sina mörka ögon. Robert Nordhammar kom alltjämt ofta upp till Fabian. Då satt Charlotte vid sin sybåge, Fabian som förr vid skrifbordet, och Robert gick sin vana trogen af och an på golfvet och talade. Det var samma glöd och entusiasm som hos gossen, samma frihetslängtan och samma flammande harm öfver tvång och förtryck. Charlotte såg sällan på honom, men hon lyssnade till hans ord. Det var underliga saker han kunde säga, och ibland kunde han gå bort till henne och fråga, om hon förstod, att kvinnorna borde göra revolution. Hon förstod ej fullt, men det var som om en ljusning skymtade förbi hennes själ. När hon skyggt såg upp på honom, gick han bort ifrån henne och började tala om något annat. Hon kände hvarje skiftning i hans röst, och fast hon sällan såg på honom, visste hon, huru ansiktet växlade uttryck med hvarje ny tanke, som drog genom hans sinne.

Utan att Robert Nordhammar visste något därom, hade det varit han, som i mångt och mycket utvecklat och danat den unga flickans själ. Hon hade god tid att tänka i sin ensamhet, och det var underliga tankar, som kommo för henne, där hon satt de långa dagarne lutad öfver sin sybåge, medan tiden långsamt gick öfver från vinter till vår, från vår till sommar och åter till höst och vinter. De vackra vårkvällarna brukade Fabian taga henne med sig ut, och då strövfade de omkring i Södra bergen, medan solen sakta sjönk i Mälarens vikar, och staden låg nedanför dem i en ljus töckenslöja med kyrkspiror mot en gyllenröd himmel. Då kunde det kännas svårt att vända om hem till det tysta huset, tysta och dröjande gingo de in genom gallergrindarna, in i den mörka, hvälfda stenförstugan. Charlotte hade alltid svårt att somna efter en sådan promenad, hon låg vaken och tänkte, på Fabian, på sig själf — och på Robert Nordhammar — kanske mest på honom. Långsamt, långsamt dagades det inom henne, att det var han, som gifvit innehåll åt hela hennes lif, som fyllt hennes sinne med en hel ny idévärld, som gjorde tillvaron full och rik för henne, där hon gick, utestängd från allt.

Däraf kom det sig, att den vackra Charlotte Wendt satt kall och tyst, när andra voro muntra och glada, ty hon lyssnade till en stämma, som icke talade, och såg ett ansikte, som var långt, långt borta.

Solen sken öfver den långa lindallén på Utgården. Ljuset spelade i fläckar och strimmor mellan löfven. Nedanför det hvita huset med det höga, brutna taket stod Louise Giese. Det vilda vinet smög i yppiga rankor upp öfver gafveln, luften var mättad med en stark doft af rosor och reseda. Hon lyfte med ett lätt tag i båda sidorna på den korta klädningskjolen och dansade på tåspetsarne utför hela den långa allén. Därnere stod hon stilla ett ögonblick, yr i hufvudet af den häftiga rörelsen. Hon var så glad, så glad öfver att vara på Utgården igen.

Borta på ängen kom presidenten Stolpe gående. Han gick ännu raskt och ungdomligt, och den sirliga figuren hade något af en gången tids utsökta gratie. När han fick se Louise, stannade han förtjust.

"Charmant, charmant, ma petite," ropade han. "Men dansa nu icke bort från mig igen!"

"Åh, morfar, hvad här är vackert, det finns intet så vackert som Utgården," ropade Louise bort till honom.

"Säkerligen icke, säkerligen icke, när ma petite dansar i allén," sade den gamle mannen. Han såg leende på sin täcka dotterdotter och bjöd henne armen, så sirligt som förr, då han i pudradt hår och med hatten under armen bugade sig för någon af hofvets unga skönheter.

De vandrade långsamt arm i arm uppför allén. Presidenten var redan inne i en historia från sin ungdomstid, och Louise lyssnade med leende ögon och gropar i kinderna. Hon tyckte om att höra talas om den tiden, och hos morfar var det nästan, som om man lefde tillbaka i den. I sin stol med den vackra gobelängen i det ovala ryggstygget satt mormor med bindmössa öfver det vackra, hvita håret. Bakom stolen stod Nordin, den gamle betjänten, i knäbyxor, silkesstrumpor och skor.

"Hvarken jag eller Nordin vilja ändra vår dräkt," brukade presidentskan skrattande säga.

Hela huset var gustavianskt, från bottenvåningen upp till vindsrummen. Där var så mycket minnen med allt. Mormor berättade och morfar berättade, och Louise tyckte till sist, att hon kände alla de unga skönheterna och de sirliga kavaljererna från mormors och morfars ungdom.

Nu skulle hon gå öfver till komministergården och hälsa på farbror pastorn och Christine. Hon gick långsamt genom björkhagen, leende för sig själf och gnolande en fransysk visa, som mormor hade lärt henne:

"A l'amour il faut toujours plaire,
On plait toujours à l'amitié — — —
A l'amour il faut toujours plaire" — —

Där borta kom Christine. Hon sprang, och de båda unga flickorna lågo i hvarandras armar. Det var så mycket att tala om, Christine måste se efter, om Louise var sig lik, riktigt lik, och Louise måste höra om allt på Åsunda, från det största till det minsta. De gingo fram mot prästgården, arm i arm på den smala stigen.

Ännu hade de icke talat om Fabian Wendt.

Vägen gick längs åkerrenen. Säden stod hög och mogen till skörd. Louise skrattade, när hon tänkte på, huru rågaxen slogo dem i ansiktet, när de som barn sprungo ned till sjön för att bada. De hade också haft en genväg, som de trampat upp genom åkern längst nere vid sjön. De voro förfärligt rädda, att rättaren skulle upptäcka det. Men underbart och äfventyrligt var det, när de skulle igenom, och axen slogo tillsammans öfver deras hufvuden. Christine kom också i håg det. Nu voro de inne i barndomsminnena. Och den långa backen sedan, ofvanför ängen, där det växte så mycket blommor, och där det var så roligt att lägga sig ned och rulla utför hela den långa backen ned i ängen. Robert hade döpt den till "Anemonepulsatillerullebacken". Han var då mycket stolt öfver nyförvärfvade kunskaper i botanik.

Och den gången, när de hade beslutat att gå rundt hela sjön. Christine hade en korg på armen med äpplen till vägkost, och så skulle de plocka bär, och Robert skulle visa vägen. De gingo och gingo och kommo aldrig fram, och skymningen föll på, och Louise var så trött, och det var så hemskt i skogen. Då fingo de höra lurtoner, och de gingo efter ljudet. Det var farbror pastorn, som var ute för att söka efter dem och hade tagit med den gamla luren för att de skulle kunna vägleda sig efter ljudet. Gråtande af skrämsel och trötthet hade Louise kastat sig i hans famn. Men då var också farbror pastorn ond på dem, icke först ute i skogen, men sedan, när de väl kommit hem och hvilat sig och fått mat. Det försöket gjorde de aldrig om igen.

Utan att gifva akt på det, hafva de redan hunnit upp på gårdsplanen, och där står farbror pastor n i den låga förstudörren. Han har stått och sett på de båda unga flickorna, där de ifrigt språkande kommo in genom grinden. Han går icke fram mot Louise, men när hon springer upp till honom, tar han stilla hennes ansikte mellan båda sina händer och ser länge på henne. — "Gud göre min lilla Louise lycklig," säger han och kysser henne på pannan.

Louise hade varit strålande glad öfver att få råka farbror pastorn. Nu står hon framför honom och vet icke, hvad hon skall säga. Hon ser litet försagd upp i hans allvarliga ansikte, och samma känsla af miss-

mod, nästan beklämning, som kommit öfver henne vid läsningen af hans bref, skjuter upp inom henne.

Han står och ser på henne, så allvarligt och begrundande, som om han ville läsa i hennes själ. Så tar han hennes hand.

"Kom, barn," säger han vekt, "så sätta vi oss här under linden. Jag har tänkt att för dig, min goda Louise, berätta en historia, som du nu torde kunna förstå, och som kanske kunde vara dig till eftertanke och nytta. Äfven du, Christine, bör höra på mig."

Han sitter tyst ett ögonblick och ser ut öfver sjön. Solen sjunker bakom skogen. Den lilla sjöns yta ligger blank och mörk, himlen är röd öfver granarnas toppar. Louise har blifvit mycket allvarsam. Hon sitter orörlig och endast ser på honom. Christines ifriga ansikte är också vändt emot honom, men allt efter som han talar, stiga tårarne upp i de klara, blå ögonen, och hon vänder bort hufvudet.

Den vackra, låga stämman berättar.

Det är berättelsen om hans eget lif. En ungdomstid, som lik de flestas, lockat och hägrat med löften och förhoppningar. Lifvet hade legat så leende framför honom, och han hade varit lycklig i sina drömda framtidsplaner. De voro icke djärfva eller högtsträfvande, men de voro fyllda af en stilla glädje vid tanken på, huru han skulle få verka i sitt kall, prästens utkorade kall, huru han skulle leda och stödja vacklande sinnen, hindra de stapplande att falla och gifva dem den frid, som han kände var den stora gåfva han själf undfått.

Då kom det stora genombrottet i hans lif. Han ser på Louise och hans stämma darrar, när han fortsätter. Han hade en vän, som han höll mycket kär. När denne gifte sig, blef han en ofta sedd gäst i hans hem. Det var också det bästa han visste att få komma till dem, språka förtroligt i skymningen med dem båda. Ibland spelade han fiol för dem. Då satt den unga kvinnan i halfdunklet i den djupa fönsternischen med hufvudet stödt i handen och lyssnade. Kväll efter kväll sutto de tre tillsammans. Och lifvet spann deras ödes tråd.

Johan Gabriels röst har blifvit så låg, att de knappast fånga orden. Det är den stilla, sorgsna berättelsen om, huru han en gång förstod, att han älskade sin väns hustru, huru han gick bort ifrån dem och försvann ur deras lif, men huru hans eget var ödelagdt, hans vilja bruten, hans tro på sig själf för alltid borta. Aldrig kunde han efter detta blifva en, som kunde leda och stödja andra, det kall han älskade, kunde han efter detta aldrig blifva värdig, aldrig kunde han tvätta bort den fläcken från sin själ.

Han tystnar. Det är nu nästan mörkt under den stora linden, men Louise's ansikte lyser hvitt mot honom. Hon ser ångestfullt på honom. Hon har aldrig förr stått ansikte mot ansikte med lifvets fruktansvärda allvar och hon undrar, hvarför han berättar detta för henne.

Då tar han mildt båda hennes händer mellan sina, stryker sakta öfver dem, men släpper dem icke.

(Forts.)

TEATER OCH MUSIK.

KUNGL. TEATERN har till omväxling med en mera musikaliskt djupsinnig repertoar gifvit några sagoaftnar och med dem lockat en liflig ungdomspublik. Det är det gamla franska sångspelet "Den förtrollade katten", till hvilket Ivar Hallström en gång skref en täck och naiv musik, som stått upp i föryngrad gestalt och gjort en ganska aktningsvärd succès.

Själfva handlingen känna vi godt till från den roliga sagan "Mästerkatten i stöflar", så att när vi få se den varmhjärtade Tristan lifslefvande i hr Malms vackert sjungande gestalt, se katten förvandlas i fru Hellströms ej mindre klart drillande och glada skepnad och hr Oscár som den stollige Babolin, äro vi genast inne i situationen.

Vidare ha vi kejsaren (hr Söderman) med den stolta prinsessan (frkn Lagergren), som söker sig en man, hvilken skall vara stark, rik, vacker och kvick, för att bli gillad som gemål, den sorglösa Alison (fru Bartels), en mystisk skogskonung (hr Stiebel) och en ej mindre mystisk pärlfédrottning (frk Hulting) samt en rad underbara förvandlingar — med ett ord allt det vackra och overkliga, hvaraf en riktigt bra saga består.

Musiken är, som sagdt, trots dess anspråkslösa gestaltning, af en tilltalande fägring och stödjer förträffligt sagans handling.

Af de utförande tar trion Hellström-Malm-Oscár priset, ty såväl vokalt som dramatiskt tolka de sina uppgifter förträffligt.

Ensemblen är för öfrigt god och den dekorativa ramen vacker.

E. H—n.

— På lördagen den 27 dennes, 150:de årsdagen af Mozarts födelse, uppföres "Don Juan", med fullständigt nya dekorationer och ny iscensättning, på söndagen "Trollflöjten" och på måndagen "Figaros bröllop". "Enleveringen ur Seraljen", som ännu ej hunnit inöfvas, upptages senare.

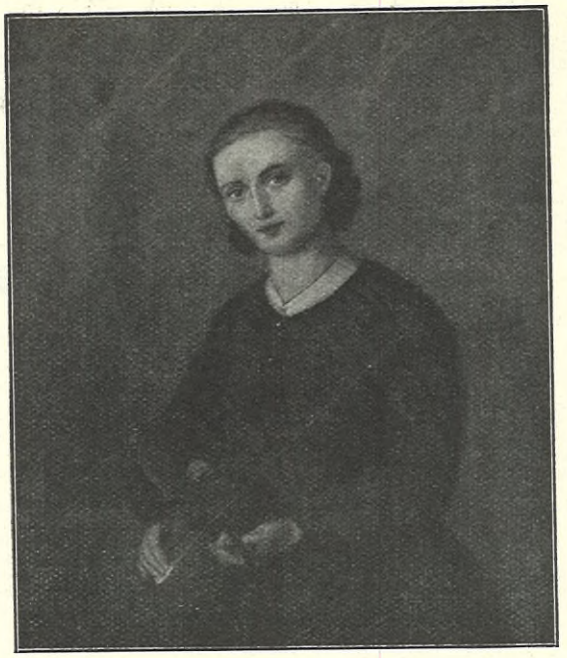

ETT UNGDOMSPORTRÄTT AF KRISTINA NILSSON SKÄNKT TILL MUSIKHISTORISKA MUSEET.

DRAMATISKA TEATERN. Maurice Donnays komedi "Med storm" är en diskret berättad historia om kärlekens allbetvingande välde. Den berömde psykofysikern Guillaume Soindres, som i sitt laboratorium sysselsätter sig med att vetenskapligt sondera passionerna, visa deras härledning, uppgöra grafiska tabeller öfver deras verkan på människohjärtat och till och med tror sig vara det system på spåren, hvarigenom de mänskliga sinnesrörelserna böra kunna underordnas viljan och det sunda förnuftet, ser ohjälpligt sina skarpsinniga teorier störta samman som ett korthus den dag kärleken stormar in i hans egen själ och tvingar honom på knä inför passionens af inga vetenskapliga lagar klafbundna makt.

Allt detta är gifvet med fransk finhet och fransk ironi, men, det kan ej nekas, också med en torrhet, en benägenhet för reflexion, som tröttar och försvagar pjäsens dramatiska verkan.

I Soindres' roll vann hr Skånberg en afgjord konstnärlig seger. Redan masken med de allvarliga dragen och den tankspridt skådande blicken bakom glasögonen var ypperligt funnen. Spelet var fullt af karaktär och diktionen förtjänstfullt klar. Med honom delade fru Lindberg äran af styckets dämpade framgång. Den koketta Cécile de Gerberoy var för öfrigt vansklig nog att tolka i enlighet med de nyckfulla skiftningar författaren mängt in i hennes roll, men fru L:s fyndighet öfvervann dock det mesta af svårigheterna. Däremot litade hon alltför mycket på den gamla salongens berömda akustik och talade följaktligen — åtminstone på premiären — vid flere tillfällen så lågt, att orden ej nådde öfver femte parkettbänken.

Fröken Sternvalls modisttyp var bra. Fru Deurell hade däremot föga tur med den ädla Suzanne Motreff. Rollen är redan uppstyltad i dess oschatterade änglaljuhet, och det deklamatoriska utförandet bättrade ej upp saken.

Hr Lambert varierade bra en af sina kända snobbtyper och hr Hultman tycktes njuta af att för en gångs skull få röra sig lugnt på scenen.

E. H—n.

BRÜSSEL-STRÅKKVARTETTEN afslutade på onsdagen i förra veckan sin konsertserie härstädes för denna gång. Äfven nu var Musikaliska akademiens stora sal i det närmaste fylld af en publik, som i fulla drag njöt af det oöfverträffliga samspelet och med entusiastiskt bifall gaf sin belåtenhet tillkänna. En nyhet på programmet var en stråkkvartett i g-moll, op. 60, af Claude Debussy, en i våra konsertsalar hittills okänd tonsättare. Elev af César Franck, anses han tillhöra den hypermoderna franska skolan. Den nu framförda stråkkvartetten vimlade af bizarrerier, egendomliga ton- och motivsammanställningar, stundom stridande som det tycktes mot alla hittills följda musikaliska regler. Det hela var ock tämligen löst sammanfogadt. Det sordinerade andantinot var emellertid rätt stämningsfullt och väckte lifligt bifall. Som en välgörande och uppfriskande hvila ofvanpå Debussys sönderslitna musik kom Haydns klara och välljudsmättade stråkkvartett i d-dur, op. 76 n:r 5, där särskildt det underskóna largot med betvingande makt grep allas sinnen. Denna kvartett, som tillhör kammarmusikens ädlaste pärlor, framkallade liksom konsertens inledningsnummer, Schumanns kvartett i a-moll, op. 41 n:r 1, det mest entusiastiska bifall. Häri låg ock ett varmt tack till Brüsselkvartetten för de högtidsstunder, som den med detta sitt fjärde besök ånyo beredt ose.

7 Strandvägen 7 • 12 Regeringsgatan 12

Hylin & C:o F. A.-B.

Detaljaffärer

12 Regeringsgatan 12 • 7 Strandvägen 7

GUILHERMINA SUGGIA, den portugisiska violoncellisten, gaf sin första konsert härstädes i måndags ledsamt nog inför en ytterst fåtalig publik. De som infunnit sig fingo emellertid stifta bekantskap med en konstnärinna af Guds nåde. Och helt visst har ej mången härstädes under de senaste tjugu åren kunnat ur en violoncell — detta tacksamma, men särskildt för en kvinna svårhandterliga instrument — locka så härliga toner och med sitt tekniskt öfverlägsna och i djupaste mening konstnärliga föredrag värma en åhörarkrets ända till hjärteroten så som senorita Suggia. I sitt spel inlägger hon tydligen — ty hennes lätta skiftande minspel röjer detta lika mycket som hennes föredrag — hela sin själ, och det är ej blott i mera kantabla partier hon oemotståndligt rycker åhöraren med, äfven med dubbelgrepp, arpeggier, drillar och flageolettoner utsmyckade delar utfördes med en suverän behärskning och på ett sätt, som göra grannlåterna ej till mål, utan till medel att nå det högsta konstnärliga uttrycket. Hennes föredrag verkade nästan suggererande, berusande. Programmets sammansättning talade ock om äkta konstnärsträfvan. Det upptog en intressant sonat i f-dur, op. 6, för violoncell och piano af Richard Strauss, Dvôraks förträffliga h-mollkonsert, samt Poppers tacksamma, men delvis en smula banala e-mollkonsert, utom några mindre nummer såsom Svendsens bekanta romans samt en sarabande af Bach och en tarantella af Piatti. Med undantag af Strauss' sonat spelade konstnärinnan allt utantill. Bifallet var hela aftonen lika entusiastiskt som välförtjänt och framkallade ett par extranummer utom det långa programmet. Senorita Suggia biträddes af en ung pianist Anaatol von Roessel, hvilken både som ackompanjatör och solist visade goda egenskaper.

En andra konsert gifves i dag torsdag.

F. Hbg.

ETT UNGDOMSPORTRÄTT af Christina Nilsson har genom amanuensen Erik Malmsten öfverlämnats till Musikhistoriska museet såsom gåfva af sterbhusdelägarne efter fru Amelie Malmsten härstädes.

Porträttet, hvars stora intresse ligger däruti att det är det äldsta porträtt, som finnes af den världsberömda sångerskan, är måladt i olja och är egentligen en kopia efter ett genom brand förkommet original. Det är icke signeradt, men uppgifves härröra från samma konstnärinna, som hade målat originalbilden, nämligen Adelaide Valerius, sedermera friherrinnan Leuhusen, den äfven såsom skicklig musiklärarinna kända framstående målarinnan, hvilken, som bekant, var Christina Nilssons första lärarinna i sång. Om själfva originalporträttet har grefvinnan de Casa Miranda berättat att det målades, då hon vid 16 à 17 års ålder vistades hos en familj Kock i Göteborg, och att det sedan tillföll en af döttrarna i huset, hvilken öfverflyttade till Chicago, där porträttet förstördes vid den stora branden 1871. Emellertid lär den förevarande kopian vara fullkomligt lik originalmålningen, efter hvad grefvinnan de Casa Miranda själf vitsordade vid sitt besök här förra året.

FÖRESTÅENDE KONSERTER. Den berömde pianisten Edouard Risler gifver i morgon en Beethovenafton i Musikaliska akademiens stora sal. På söndag äger Konsertföreningens första folkkonsert rum i Katarina kyrka, och på måndag konserterar den svensk-finska sångerskan frkn Sigrid Westerlind i Vetenskapsakademien.

DAMERNAS MUSIKBLAD, utgifvet af fru Ellen Sandels, ägnar årets andra nummer till god del åt Mozart. Musikbilagan innehåller ett par mindre bekanta sånger af den store tonskalden, vidare "Botschaft" af R. Schumann, "Nocturne" af E. Abesser och "Drömlif", vals af Ellen Sandels.

KÖKSALMANACK

Redigerad af
ELISABETH ÖSTMAN.

Inneh. af Elisabeth Östmans Husmoderskurs i Stockholm.

FÖRSLAG TILL MATORDNING FÖR VECKAN 28 JAN.—3 FEBR. 1906.

SÖNDAG. Frukost: Smörgåsbord; gratin på ansjovis; chateaubriand med brynt potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Sparrispuré; croustader med hummerstufning; gödkalfstek med legymer och salader; valnötstårta.

MÅNDAG. Frukost: Smörgåsbord; plättar med sylt; mjölk; kaffe eller te. Middag: Pudding af kött och ris med smördeg; soppa på apelsinsaft med skorpor.

TISDAG. Frukost: Smörgåsbord; hachis på kalf (rester från söndag) med förlorade ägg; mjölk; kaffe eller te. Middag: Vegetariansk jordärtskockspuré med ugnstekt bröd; stufvade abborrar med potatis.

ONSDAG. Frukost: Smorgåsbord; hafregrynsgröt med mjölk; pannstekt sill med potatis; kaffe eller te. Middag: Hönsfrikassé med ris; lingonpäron med grädde.

TORSDAG. Frukost: Smörgåsbord; timbal med höns (rester från onsdag); mjölk; kaffe eller te. Middag: Ärter med fläsk; syltpannkaka.

FREDAG. Frukost: Smörgåsbord; kotletter af kalffärs med pressad potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Sjömansbiff à la Juno; krusbärssoppa med vispad grädde.

LÖRDAG. Frukost: Smörgåsbord; hafregrynsgröt med mjölk; svinfötter med rödbetor; kaffe eller te. Middag: Ärtpuré med stekt bröd; stekt fläsk med potatismos.

RECEPT:

Gratin på ansjovis (f. 6 pers.). 1/2 lit. rå potatis, 18 ansjovisar, 1 1/2 msk. smör (30 gr.), 2 msk. stötta skorpor.

Till formen: 1/2 msk. smör (10 gr.), 1 msk. stötta skorpor.

Beredning: Potatisen skröljes, skalas och lägges i vatten. Ansjovisarna rensas och urbenas. En eldfast omelettform smörjes med kallt smör och beströs med stötta skorpor. Potatisen inklappas i en duk och skäres i tunna skifvor. På botten af formen lägges ett hvarf potatis, så ett hvarf ansjovis och så fortsättes tills det blir tre hvarf potatis och två ansjovis. Det öfversta hvarfvet skall vara potatis. Öfverst strös de stötta skorporna och smöret lägges där ofvanpå i flockar. Anrättningen stekes i god ugnsvärme omkr. 1/2 tim. och serveras som frukoträtt.

Valnötstårta (f. 6 pers.). 300 gr. valnötter, 6 ägg, 200 gr. strösocker, 70 gr. potatismjöl.

Till pannan: 1/2 msk. smör (10 gr.), 2 msk. fint stötta skorpor.

Beredning: Valnötterna knäckas, en tredjedel af dem (de helaste) sparas till garnering af tårtan, en tredjedel hackas fint med knif och resten drifves genom mandelkvarn. En tackjärnspanna smörjes med kallt smör och beströs med de stötta skorporna. Äggulorna och hvitorna skiljas. Gulorna röras med sockret 3/4 tim., under tiden tillsättes 3 ggr. 1 msk. vatten. De malda valnötterna tillsättas jämte det väl torra potatismjölet. Sist nedskäras de till hårdt skum slagna ägghvitorna. Smeten slås i den smorda pannan och gräddas i ordinär ugnsvärme omkr. 3/4 tim. Tårtan stjälpes upp efter 10 min. och får kallna. Den delas då i tvänne bottnar. Grädden vispas till hårdt skum. Tårtan fylles med en 1/3 af grädden blandad med de hackade valnötterna. En del af grädden bredes ut öfver tårtan och med resten garneras tårtan i rutor, genom garneringstratt. I rutorna läggas de hela valnötterna. Tårtan kan äfven garneras med frukt och gelé.

Pudding af kött och ris med smördeg (f. 6 pers.).

Smördeg: 3 dcl. grädde, mjöl som till en stadig deg, 1/2 vikt smör mot degen.

Ris: 1 kkp. risgryn, kokta i 1 lit. oskummad mjölk, 1 ägg, 1 tsk. salt, 1/2 kg. stekt eller kokt kött (rester), peppar, salt, en medelstor saltgurka eller 12 syltlökar, 4 dcl. steksås eller buljong.

Beredning: Grädden vispas till hårdt skum och däri inarbetas så mycket hvetemjöl, att det blir en stadig deg. Degen väges och 1/2 vikt smör mot degen, inkaflas som till vanlig smördeg. En vacker bleckform beklädes med degen och ett lock utskäres. Risgrynen skållas i hett vatten, påsättas i den kokande mjölken och få under rörning koka, tills de äro mjuka, då de upphällas att kallna, hvarefter det uppvispade ägget och saltet iröras.

Köttet skäres i vackra skifvor, likaså gurkan eller syltlöken. Det nedlägges i den beklädda formen, hvarftals med det kokta riset; mellan hvarje hvarf lägges gurk- eller lökskifvor; salt och hvitpeppar tillsättas och litet sås eller buljong påhälles. Ett lock af smördegen lägges öfver. Locket pickas med en gaffel eller vispsticka och penslas med vatten. Puddingen gräddas i varm ugn omkr. 1/2 tim. Den serveras med steksås eller skiradt smör.

Vegetariansk jordärtskockspuré (f. 6 pers.). 1 1/2 lit. jordärtskockor, 1 litet selleri, 2 lit. vatten, 2 msk. smör (40 gr.), 3 msk. mjöl, 5 dcl. tunn grädde, salt, hvitpeppar, socker.

Beredning: Jordärtskockorna skrapas och sköljas väl samt läggas i ättikblandadt vatten omkr. 1 tim. för att bibehålla sin hvita färg. De påsättas i kokande, saltadt vatten och få koka tills de äro fullkomligt mjuka, då de passeras. Smör och mjöl sammanfrässas, purén och grädden tillsättas litet i sänder och soppan får koka 10 min., hvarefter den afsmakas med kryddorna. Den serveras med rostadt bröd eller ostsmörgåsar.

Hafregrynsgröt (f. 6 pers.). 1/2 msk. smör (10 gr.), 1 1/2 lit. vatten, 1 1/2 tkp. ångpreparerade hafregryn, 3 dcl. tunn grädde, 1 msk. salt.

Beredning: Smöret smältes i en gryta, vattnet ihälles och när det kokar upp, iläggas de sköljda grynen. Gröten får sakta koka, utan lock, omkr. 45 min., under det att den ofta omröres. Därefter tillsättes grädden och gröten får ett godt uppkok samt afsmakas med salt.

Hönsfrikassé med ris (f. 6 pers.). 2 unghöns, 1 citron, 2 liter vatten, 1 msk. salt, 2 lagerblad, 4 nejlikor.

Sås: 1 1/2 msk. smör (30 gr.), 2 msk. mjöl, 5 kkp. hönsbuljong, 1—2 äggulor, 1 dcl. tjock grädde.

Ris: 2 dcl. risgryn, 3 lit. vatten, 1 1/2 msk. salt.

Beredning: Hönsen plockas och svedas med denaturerad sprit eller brännvin, vingar och ben huggas af. De skäras upp, tagas ur, sköljas mycket väl och få ligga i vatten omkr. 6 tim. De tagas upp och torkas med en kötthanduk samt gnidas in- och utvändigt med den klufna citronen. Hönsen påsättas i det kokande vattnet som skummas väl, när det kokar upp, hvarefter kryddorna tillsättas. Då köttet är mört (efter 1—2 tim.) tages de upp och skäras i vackra bitar, som hållas varma i vattenbad. Skrofven nedläggas åter i buljongen o. få koka, tills buljongen kännes riktigt kraftig i smaken, hvarefter den silas och skummas. Smör och mjöl sammanfrässas, buljongen tillsättes, litet i sänder under flitig rörning, och såsen får koka 10—15 min., hvarefter de uppvispade äggulorna och grädden tillsättas. Risgrynen sköljas i varmt vatten, sättas på i kokande, saltadt vatten och få koka tills de äro mjuka, då de upphällas i durkslag och öfverspolas med kallt vatten. De insättas därefter genast i varm ugn och omröras ofta med gaffel, tills de äro skilda och allt vatten afdunstat. Riset upplägges midt på serveringsfatet och köttet rundt omkring, litet af såsen hälles öfver köttet och anrättningen garneras med persilja. Resten af såsen serveras i särskild såsskål.

Timbal med höns (f. 6 pers.).

Till formen: 1 msk. smör (20 gr.), 30 gr. salt oxtunga.

Kalffärs: 4 hg. benfritt kalfkött, 50 gr. kallt smör, 1 msk. hvetemjöl, 1 ägg, 1 msk. salt, 1/2 tsk. hvitpeppar, 4 dcl. tunn grädde.

Hönsragu: 1 höna (eller rester af höns), 1 1/2 lit. vatten, 1 msk. salt, 1 1/2 msk. smör (30 gr.), 2 msk. mjöl, 4 dcl. spad, 1 msk. madeira, 1 tsk. tomatpuré.

Beredning: En timbalform smörjes väl med kallt smör och garneras med oxtungan skuren i vackra fasoner. Till färsen tvättas köttet med en duk doppad i hett vatten, skäres i bitar och drifves tre gånger genom köttkvarn. Det stötes därefter väl i stenmortel tillsammans med smöret och hvetemjölet. Därefter tillsättes det uppvispade ägget och kryddorna. Färsen arbetas sedan 1/2 tim. hvarunder den tunna grädden tillsättes, men endast litet i sänder, emedan färsen annars lätt skär sig. Den garnerade formen beklädes med färs. Färsen fasttryckes mot tungan med en sked doppad i varmt vatten. Litet af färsen sparas till lock. Hönan plockas, svedes och urtages, hals, fötter och vingspetsar afhuggas och hönan sköljes mycket väl. Vattnet kokas upp och saltas, hönan iläggas och får sakta koka, tills den är mör. Då lossas köttet från benen och skäres i vackra skifvor. Spadet silas och skummas. Smör och mjöl sammanfrässas, 4 dcl. af spadet tillsättes och såsen får koka 5 min., hvarefter den afsmakas med vinet och tomatpurén. När såsen är afsvalnad, nedblandas köttet och ragun fylles i den beklädda formen. Den öfvertäckes med resten af färsen och däröfver lägges ett smörbestruket »smörpapper». Locket pålägges och timbalen kokas i vattenbad i ugn omkr. 3/4 tim. Timbalen serveras med tomatsås beredd af resten af hönsspadet.

Sjömansbiff à la Juno (f. 6 pers.). 1,3 kg. benfritt innanlår eller biffkött, 3 tsk. salt, 3/4 tsk. hvitpeppar, 4 msk. smör (80 gr.), 2 msk. fint hackad portugisisk lök, 2 hg. kokt, rökt skinka, 1 1/2 liter rå potatis, 8 dcl. efterbuljong, 2 dcl. hvitt franskt vin eller pilsener.

Till pannan: 1/2 msk. smör (10 gr.).

Beredning: Köttet tvättas med en duk, doppad i hett vatten, skäres i omkring 2 cm. tjocka skifvor, hvilka bultas lätt på båda sidor och beströs med peppar och salt. En tackjärnspanna upphettas långsamt, smöret brynes däri, biffarna iläggas och stekas 1 min. på hvarje sida. De uppläggas, och pannan urvispas med den heta buljongen och såsen tillvaratages. Löken skalas och hackas fint. Skinkan skäres i skifvor. Potatisen skalas och skäres i 1/2 cm. tjocka skifvor. En kopparpanna med tätt slutande lock smörjes med kallt smör. Däri läggas ett hvarf biffar och lök, därpå ett hvarf skinka och potatis, så lägges allt hvarfvis, öfversta hvarfvet bör vara potatis. Biffsåsen påhälles och bör stå upp till öfversta hvarfvet. Anrättningen får sakta koka 2 tim., hvarefter vinet tillsättes och kokningen fortsättes 1/2 tim.

Biffen serveras direkt ur pannan.

Gif barnen den bästa näring och de växa upp till friska och starka människor.
Gif vuxna den bästa näring och de förblifva friska intill sena ålderdomen.
Använd därför endast

Gyllenhammars patenterade hafregryn o. hafremjöl

som fås i hvarje välsorterad speceriaffär.

Aktiebolaget Göteborgs Ris- & Valskvarn.

Degen behöfver ej stå att jäsa före insättningen i ugnen, när Ni bakar med Lagermans bakpulver "Tomten". Detta är seremot absolut nödvändigt vid användandet af pressjäst.

A.-B. SIDENHUSET, STOCKHOLM

säljer

Klädnings-, Blus- och Foder-Siden billigare än någon utländsk firma.

Begär profver och jämför! Profver franko.

A.-B. SIDENHUSET, STOCKHOLM.

Allm. Tel. 93 65. Rikstel. 48 23.

Efter slutad inventering

Bortslumpas

från och med Måndagen den 29 Januari

mitt från föregående säsonger öfverblifna lager af

BARNKLÄDER

Flick-Kappor, vinter- & sommar-
Flick-Koftor, vinter- & sommar-
Flick-Klädningar, ylle- & bomull-
Goss- & Flick-Blusar, ylle- & bomull-
Goss-Paletåer, vinter- & sommar-
Goss-Kavajer, vinter- & sommar-
Goss-Dräkter, ylle- & bomull-
Goss-Benkläder, Kjol-Dräkter, ylle- & bomull-
Ylle-Koftor, Ylle-Koltar, Underkjolar, ylle- & bomull-

Strumpor, Svarta & coulörta
Förkläden, goss- & flick-
Spetskragar, Haklappar & Servietter
Damasker, Damask-Benkläder
Skodon, Tofflor, Galoscher & Snowboots
Muffar, Boor, Hattar, Bahytter
Matrosmössor, Yllemössor
Näsdukar, Skärp m. m.

Allt till oerhördt låga priser!

Obs! Försäljningen sker endast mot kontant betalning. — Order till landsorten expedieras endast mot efterkraf. — Priserna äro bestämda samt å alla plagg utsatta. — Under pågående realisation hållas mina försäljningslokaler öppna kl. 9 f. m.—7 e. m.

M. BENDIX,

16 Regeringsgatan. **5** Sturegatan. **90** Drottninggatan.

LEDIGA PLATSER

TILL vårterminen önskas lärarinna att undervisa en gosse, 8 år gammal. Sökande torde ej vara under 20 år. Svar möjligen före den 1:ste februari. Svar med fotografi och referenser samt löneanspråk till »X. B. 22», Sunne.

Lärarinna vid kvinnlig folkhögskola.

Vid S. Kalmar läns kvinnliga folkhögskola är plats för lärarinna ledig till ansökan. Kursen börjar i slutet af maj och pågår 18 veckor. Läroämnen: kvinnlig slöjd (äfven väfning) samt gymnastik. Lön 400 kr. och bostad. Ansökningar sändas före den 15 febr. till Styrelsen för S. Kalmar läns folkhögskola, Högalid, Smedby.

Vikarie

vid högre flickskola i räkning i kl. 2—4 och tyska till och med 6:te kl. önskas snarast möjligt för vårterminen. Sökande bör ha vistats någon tid utomlands. Svar med betyg torde insändas till »A. T.», Norra Köpmannagatan 5, Eskilstuna.

FÖR lärarinnor, värdinnor, hushållsbiträden, barnfröknar finnas platser söka med goda lönevillkor. Nya Inackorderingsbyrån Brunkebergsgatan 3 B, Sthlm. Etablerad 1887.

PLATS finnes nu genast för bättre, bildad flicka, som både vill och kan läsa hemläxorna med barn i de första 5 klasserna af elementarläroverk, samt däremellan vara husmoders sällskap och hjälp med alla, i såväl stads- som landthushåll förekommande göromål. Svar med betygsafskrifter och lönepretentioner sändes till trävaruhandl. Gust. Ekström, Östersund.

23-ÅRIG, enkel, bildad flicka, fullt kunnig i matl., bakn., syltn. och musikalisk, erhåller husföreståndarinneplats hos änkeman med barn. Svar med nytt fotografi och rek. till »Framtid», Iduns exp.

LÄRARINNOR, värd., sällskapsd., hushållsbitr., kontors-- barnfröknar få platser genom Norra Inack.:Byrån, Malmskillnadsgatan 27, Sthlm.

En elementarbildad flicka, ej allt för ung, erhåller nu genast plats i familj i stad, dels med läxläsning med fyra stycken gossar om rsp. 12—8 år, och dels med biträdande husliga göromål. Svar med rekommendationer, löneanspråk och fotografi till »Hem 06», Östg. Correspondentens exp., Linköping.

Två stadssjuksköterskeplatser i Karlskrona

tillsättas från och med den 1 nästkommande mars. Ansökningar åtföljda af betygsafskrifter skola före den 10 nästkommande februari ingifvas till hälsovårdsnämnden. Lön: 500 kronor samt ersättning enligt taxa. Närmare meddelar stadsläkaren Nils Nilsson, Karlskrona.

TILL en nyinrättad öfversköterskeplats härstädes kan skolad sjuksköterska m. elementarskolebildning anmäla sig hos undertecknad. Lön 400 kronor för år, tjänstekläder och första klassens utspisning samt 3 veckors semester årligen.

Vadstena hospital och asyl den 3 jan. 1906.

ÖFVERLÄKAREN.

En epidemisjuksköterskетjänst

är ledig i Västmanlands län. Lön 450 kr.; fri bostad å sjukstugan i Öster-Våla; vid tjänstgöring fri kost och 50 öre om dagen. Bidrag till pensionsafgift. Sökande torde före den 15 februari till doktor E. Björkman, Västerås, insända frejdebevis, skolbetyg, läkareintyg om god hälsa samt frihet från svaghet och lyte samt betyg om utbildningskurs å större sjukhus och epidemisjukhus och om öfning i bostadsdesinfektion.

IDUN

ILLUSTRERAD TIDNING FÖR KVINNAN OCH HEMMET

N:R 4 (995) TORSDAGEN DEN 25 JANUARI 1906 19:DE ÅRG.

PRENUMERATIONSPRIS PR ÅR:
IDUN, VANLIGA UPPLAGAN KR. 6:50
IDUN, PRAKTUPPLAGAN ..... » 8:—
IDUN, BIBELUPPLAGAN ..... » 11:50
IDUNS MODETIDNING ..... » 2:—
LÖSNUMMERPRIS: 12 ÖRE.

UTGIFNINGSTID:
HVARJE TORSDAG.
ANNONSPRIS:
25 ÖRE PR MM. FÖRE,
20 ÖRE EFTER TEXTEN.
FÖR UTL. ANNONSER 40 ÖRE.

HUFVUDREDAKTÖR o. UTGIFVARE:
FRITHIOF HELLBERG.
MOTTAGN.-T. KL. 2—3. ALLM. 402, RIKS 8660.
BITRÄDANDE REDAKTÖRER:
J. NORDLING o. E. HÖGMAN.

BYRÅ
51 DROTTNINGGATAN 51.
REDAKTIONEN KL. 10—4.
EXPEDITIONEN KL. 9—5.
ANNONSKONTORET KL. 9—5.
ALLM. TEL. 61 47. RIKS 1646.

ALLA SKRIFVELSER I REDAKTIONSANGELÄGENHETER BÖRA STÄLLAS TILL IDUNS REDAKTION, EJ TILL NÅGON RED.-MEDLEM PERSONLIGEN.
REDAKTIONSTELEFONER: ALLM. 9803, RIKS- 1646.

NORDISKA MÖBLERINGS-AKT.-BOL.
MALMÖ • STOCKHOLM • GÖTEBORG
18 Brunkebergstorg 18
är Sveriges största affär inom branschen.

ANTRACIT
uteslutande från af oss representerade grufvor.
Varumärke. Varumärke.
Briketter, Hushållskol & Cokes.
Åtaga oss leveranser i partier om minst 1 hektoliter.
Rikstel. 575, 5914. **H. G. Söderbergs Import-Akt.-bol.** Allm. Tel, 2582. 451.
Hufvudkontor: *Slussplan 63 A.*

A.-B. Gefle Orgel- & Pianofabrik's Gefle C
ORGLAR och PIANINON.
Erkändt bästa fabrikat. Belönade med Guldmedalj!
Begär priskurant.

Au bonheur des Dames,
60 Drottninggatan 60.
Specialité: Siden- och sammetsband, dessutom hårprydnader i guld, silfver, plymer och blommor, solfjädrar, brudslöjtyll o. orangeblommor, spetsar, näsdukar m. m. Största lager, billigaste priser.

H. G. Groms & Son,
Göteborg, Korsgatan 12,
rekommendera såsom särdeles goda kvalitéer:
Konjak ..... à 2,50 pr liter.
Whisky ..... » » » »
Portvin ..... » » » »
Madeira ..... » » » »
Häraf kunna erhållas: proflådor om minst 18 literbuteljer — sortiment enligt köparens önskan — 40 kr. pr låda, netto, fritt hvarje järnvägs- och ångbåtsstation.
Förskottslikvid torde åtfölja beställningen — enklast i postanvisning.

Lektioner i Linnesömnad.
(äfven blusar, barnkläder etc.)
Praktisk metod, utan träckling. Hvarje elev disponerar en symaskin.
Karin Egnér Eva Egnér.
Styrmansg. 21, 2 tr. Rikst. 3530. Allm. tel. 21004.

Blomstervänner.
KORO är vid pröfning funnen vara utan jämförelse bästa blomstergödning.
Öfverraskande resultat uppnådda.
Pris 60 öre pr ask hos alla Frö-, Frukt- och Blomsterhandlare m. fl.
Sändes äfven fraktfritt direkt från fabriken mot insändande af 80 öre.
Fabriksaktiebolaget Savona,
Hudiksvall.

FÖRNÄMSTA
MARGARIN
Arboga Margarinfabriks
högsta märke.

Årets första häfte af
Iduns Modellkatalog
Iduns Modetidning n:r 1
med rikhaltigaste och modernaste urval för säsongen, nu utkommet och expedieradt.
De som ej prenumererat kunna erhålla lösn:r genom närmaste bokhandel eller tidningskommissionär, eller ock portofritt direkt från oss om 50 öre insändes i postanvisning eller sparmärken. *Iduns Exp., Stockholm.*

Ressällskap
af och med ung bildad dam till London sist medio februari önskas. Rådman Herdin, Uppsala.

Obs.! *Franska snörlifssömmeriet i Stockholm är flyttadt till Norrmalmstorg n:r 1, en trappa upp i rymlig och väl belägen lokal. Begär prospekt.*

Patenterade
H. E. Ekströms Jästmjöl.
Bästa jäsningsmedel vid finbakning
Örebro Kem. Tekn. Fabrik.
— Etablerad 1855. —

Prenumerera på Idun!

Ett nytt litterärt storverk för hela det svenska folket!

Gratis erhålla illustrerade tidningen *IDUNS* alla abonnenter för 1905 del af den nyupptäckte författaren **Olof Högbergs** med 5,000 kronor prisbelönta verk: **"Den stora vreden; nordsvenska öden ur häfd och sägen.** Offentliggörandet började i nummer 1 i tidningens romanbilaga. Iduns romanbilaga ensam är värd *Iduns årspris Kr. 6: 50.*

Prenumeration torde ske oförtöfvadt å närmaste postkontor eller bokhandel.

Lösnummerabonnement hos alla våra kommissionärer.

Kommissionärer för Idun antagas; goda villkor.

DEN FRISKASTE
och
Angenämaste är
F. Paulis
ELECTA
Eau de Cologne
Ser ut så här

Köp Schweizer-Siden!

Begär prof på våra nyheter i svart, hvitt eller kulört från 90 öre till 13 Kr. metern.
Specialité: **sidentyger** till **sällskaps-, brud-, bal-** och **promenadtoiletter** samt till **blusar, foder** m. m.
Vi sälja endast garanteradt solida sidentyger, **direkt till privatpersoner** och sända dem **tull-** och **portofritt** till bostaden.
Schweizer & Co., Luzern, S 3, (Schweiz),
Sidentygs-Export. — Kungl. Hoflev.

Kylknölar.

Under de senare åren ha allt flera befriat sig från nämnda obehag genom att använda Salubrinomslag enligt föreskrift i bruksanvisningen.

Salubrin tillhandahålles i Parfym-, Speceri- och Färgaffärer. Partilager hos

Geijer & C:o, Stockholm.

LÄKARERÅD

ENHVAR af Iduns läsare äger att å denna afdelning erhålla fria läkarråd. Förfrågningar insändas till redaktionen med påskrift till »Till Iduns läkare».

Förlofvad flicka. 1) Nej. 2) Nej. 3) Nej.

A—n S—t. Förfrågningarna besvaras blott i denna afdelning, icke skriftligen. — Det hela har intet att betyda och går öfver, när blott orsaken ej längre förefinnes.

Vetgirig. 1) Ja, det fordrar naturligtvis stor öfning för att göras väl. 2) Nej, icke då den sker af van hand. 3) Nej. 4) I Stockholm d:r Afzelius, d:r Moberg, d:r Möller, d:r Sederholm m. fl. 5) Det känna vi icke.

X. Y. Z. 1) Midten af juni. 2) Ja, sannolikt.

Orolig fru. Detta beror mycket ofta på blodbrist, och i så fall måste naturligtvis också denna grundligt behandlas. I envisare fall kan 2—3 månaders behandling (med toucheringar o. d.) behöfvas.

32-årig fru. Efter all sannolikhet reumatism. Massage af fullt kompetent person torde befria er från det onda.

Undrande 25-åring. 1) Nej. 2) Nej. 3) Nej. 4) Orsaken är helt säkert något underlifslidande, hvarpå också de under 5) och 6) nämnda symptomen bero. Troligen behöfves operation (eller annan) behandling af specialist.

Steffa. Som ni torde inse, kan man ej utan undersökning säga, hvad detta är (struma?).

X. Y. 1) Nej, det är knappast troligt. 2) Ja, den kan vara det.

Ann-Sofi. Låt henne regelbundet dagligen få 5—6 teskedar mjölksocker (i mjölk eller välling) och eventuelt dessutom 1/4 dricksglas Carlsbadervatten (i mjölk) hvarje morgon.

Nina. Åkomman torde knappast vara af farlig art, men försvinner näppeligen utan kirurgisk behandling. Vänd er därför till specialist för hals- (och öron-)sjukdomar eller om tillfälle därtill icke gifves, till närmaste lasarettsläkare.

D:r —d.

SVAR

ENHVAR af Iduns läsarinnor uppmanas liftigt att till inbördes nytta i mån af förmåga besvara insända frågor. Svaren insändas till redaktionen, och angifves alltid tydligt nummer å den fråga de gälla. Åt de tre af våra läsarinnor, som under årets lopp tillfyllestgörandn besvarat det största antal frågor, komma vi som en uppmuntran att vid dess slut utdela ***tre pris,*** *hvartdera bestående af 25 kronor. Fördenskull bör en hvar, som insänder svar, alltid underteckna med samma signatur.*

N:r 23. Märket »Tjugufyra» har en mängd svar å Iduns expedition. Insänd adress jämte tre 10-öres frimärken, skola de sändas eder.

N:r 610. Undertecknad, som en vinter för några år sedan besvärades af envis nästäppa, blef af en bekant tillrådd att uppdraga i näsan ljumt saltvatten, (1 tesked salt på 1/2 glas vatten), några gånger om dagen, samt under natten då nästäppan vanligen är mest besvärande. Detta visade sig vara ett bra medel, och så småningom blef näsan ren, så att luften kunde fritt passera. S. k. »polyper» äro ofta orsak till nästäppa. I så fall bör man fortast möjligt söka en specialist i näss jukdomar. Mot iskalla fötter bruka raska promenader i det fria vara bra botemedel.

Juttan.

— För eder nästäppa skall jag gifva det rådet att ni hvarje morgon, då det antagligen är svårast, tager en svamp, fylld med ljumt vatten, och så starkt ni kan drager detta upp i näsan. Försök att hålla vattnet så länge ni kan i näsborrarne samt frusta sedan starkt ut det; detta bör upprepas flere gånger omedelbart efter hvarann. Bäst vore att ni, så snart ni kan, köper eder en s. k. näsduch hos Stille i Stockholm och tager inskölining hvarje morgon: en half liter vatten, hvari ni rör i en tesked vanligt bordsalt. Edra fötter äro nog kalla utaf blodbrist; haf alltid rena, tjocka, mjuka ullstrumpor; tvätta fötterna hvarje kväll med varmt vatten, om mornarne kan ni försöka med litet gymnastikrörelser, med tåhäfningar, gnidningar och dylikt.

Wira Z.

N:r 611. Sådan polityr kan ni själf tillverka af 16 del. rektificerad träsprit, 3 del. schellack och 1 del benzoe, som uppvärmas tillsammans och sedan filtreras genom flanell. Med en pensel af kamelhår anbringas polityren å föremålen. Priskurant å träsaker kan ni erhålla från J. Ericssons Slöjdmagasin, Sergelg. 2, Stockholm.

Inga.

N:r 612. I Iduns Hjälpreda 1902—1903 skrifver »Bien» — med personlig kännedom om saken — att inkomsten af hönsskötsel, om den ej blir synnerligen stor, likväl är en beaktansvärd biförtjänst. Tre kronor i ren inkomst årligen af hvarje höna kan med säkerhet påräknas och något mera, om trädgårdsskötsel lägges till. »Bien» omnämner en bondhustru, som på en auktion köpte 10 höns och en tupp. Hönshuset kostade ej mycket. Ett litet hus med dubbla brädväggar, omgifvet af en gård med spjälor samt ståltrådsnät till tak. »Bien» ger följande råd och regler för hönsskötsel: För att ge säker vinst, bör man ej drifva hönsskötseln i större skala än att man själf kan hinna sköta den — ett 50-tal höns anser hon som maximum, d. v. s. högsta antalet. Hon anser att rasen spelar ingen vidare roll. Man skall endast skaffa de bästa individer och sedan undvika inafvel.

Man börjar företaget med att tidigt på våren inköpa några äldre hönor och sedan under sommarens lopp uppföda kycklingar i den mängd man önskar. Ifall dessa äro naturligt uppfödda och vårdade, börja de värpa omkring jultiden och hålla på därmed under hela året, med endast en tids hvila under rugningen.

Ebon.

N:r 612. Ja, hönsskötsel lär kunna vara en rätt lönande affär. — Nej, ni får intet lån under 5 eller 6 proc. Om ni själf ej äger något kapital, torde det ej vara mycket lönande.

Vala.

N:r 613. Ni kan befria hönsen från ohyra genom att om aftonen inlägga friska allöfsruskor i hönshuset. Ohyran flyttar sig då dit, och man har endast att följande morgon försiktigt utbära ruskorna och uppbränna dem

Inga.

N:r 613. »Djurvän» bör ej låta hönsen sitta öfver kalfbåset, om där finns kalfvar. »Djurvän» bör skafra sig G. Möllers bok, »Handledning i fjäderfäskötsel».

Vala.

— Håll rent i hönsburen, hvars golf dagligen skall beströs med sand. Haf en hög af sand tillgänglig för hönsen i närheten af buren, och en låda med aska i själfva hönshuset, där pullorna kunna taga sig ett askbad och ordentligt inpudra fjäder och vingar. Finns ohyra i hönsburen, bestrykes denna med fotogén; denna öfversprutning upprepas tills ohyran försvunnit. Hönsen inpudras då och då med insektspulver och svafvelblomma och utsläppas därpå, då ohyran faller af dem.

K—a R—e.

N:r 614. Naturligtvis kunna kort användas, det är ju lättare vid placeringen af gästerna, då de genom att läsa på korten själfva uppsöka sina platser.

Wira Z.

— Nog kan man göra det, men vanligt är det ej utom vid finare middagar och supéer.

Elisabeth.

N:r 615. Helt säkert kan ni använda det isynnerhet om ni för öfrigt har ett ungdomligt utseende, men nog verkar en hel mörk klädning betydligt finare.

Elisabeth.

— Är ni smärt till figuren samt ser något så när ung ut, kan ni mycket godt hafva ljusa blusar.

Wira Z.

— Vid »högtidliga tillfällen» användas ej blusar. Blusen användes nästan endast hemma i hvardags.

Vala.

N:r 616. Det är ju ingenting som hindrar att ni själf kan lotta bort edra taflor, en i sänder. Många personer lotta bort saker och ting. Men man får visst ej ha mer än 99 nummer, har jag hört. Jag själf har tagit lott på många saker — vunnit ibland. Mina bekanta ha bortlottat åtskilliga ting, snidade och skurna saker, målningar på siden etc. Så det går nog. Vidtala någon lämplig person, en gumma t. ex., talför och med personkännedom, där ni är. Men tag ej allt för mycket pr lott, 1:50 högst, ty människor i allmännet, hälst de som ha pängar, äro ekonomiska i allt.

Ebon.

N:r 617. »I Praktisk väfbok» af Nina von Engeström, Örebro, finns tydlig beskrifning på solfvens iträdning och uppknytning till munkahälte. Bäst torde vara att vända sig direkt till författarinnan.

»Hjälpsam».

— Köp Moster Emmas väfbok. Adress fru Emma Andersson, Kneippbaden.

Ebon.

N:r 621. Genom att meddela yngre kamrater hjälp med läxläsning eller spelning. Handarbete är för tidsödande och mindre lönande.

Inga.

N:r 629. Passa på och sätt in dem en dag, då det är klart men ej för kallt väder, så slå de sig ej så lätt. Vilja de det oaktadt göra det, så placera mellan innan- och ytterfönstren ett litet glas till hälften fyldt med salpetersyra, det brukar hjälpa.

»Elisabeth».

För hvarje hushåll att beakta:

Den utomordentliga fördelen för förbrukare af prima ansjovis att

RADHES HUSHÅLLS-ANSJOVIS

i är inlagts i burkar med våra patenterade Exelsior-Lock, hvilka efter öppnandet kunna ånyo lätt tillslutas burken, hvarigenom luftens tillträde förhindras och ansjovisens friskhet och arom bibehållas oförändrade.

"Den finaste ansjovis i den mest praktiska burk som någonsin förts i marknaden."

OBS.! Endast äkta med FYRTORNETS märke

Prisbelönt med guldmedalj vid världsutställningen i Liége.

"M U M",

bästa kraftnäring för barn. Intyg och förord från legitimerade läkare och barnasyler. Svenskt fabrikat tillverkadt under kontroll af D:r C. Setterberg. Fritt från stärkelse och cellulosa och hvarje för dibarn skadligt ämne. Säljes i stora burkar om 400 kcm. till kr. 1.75 hos apotekare och handlande

A. W. Fristedts Fabr. A.-B., Stockholm.

TIDSFÖRDRIF

TREKANT.

	1	2	3	4	5	6	7
1	1	2	3	2	4	5	6
2	2	1	2	4	7	4	
3	3	2	3	2	8		
4	2	4	2	9			
5	4	7	8				
6	5	6					
7	6						

Siffrorna utbytas mot bokstäfver, hvilkas ordnas så, att de hvarandra motsvarande våg- och lodräta raderna gifva samma ord. Orden äro: 1) större förvaringsrum, 2) tappert fruntimmer, 3) stenart, 4) från urtiden, 5) svart ämne, 6) adverb, 7) bokstaf.

Hanna.

OMKASTNINGSGÅTA.

Minsk go = klädesplagg.
Riv gob = stad.
Venta tesrem = läkemedel.

Brud-Siden kr. 1.25

till kr. 20.85 pr met., porto- och tullfritt tillsändt! Profver omgående; likaså till bröllopsklädningar af svart, hvitt och kulört Henneberg-siden från kr. 1.25 pr met.

G. HENNEBERG, sidenfabrikant (k. o. k. hofl.), ZÜRICH.

Affär att öfvertaga.

En treflig och tillika god, upparbetad affär i liflig landsortsstad, finnes nu att öfvertaga. Villkoren goda. Svar till »Affär 1906», Iduns exp., Sthlm.

Familjer.

Nyvärpta ägg kunna erhållas i hvarje vecka från Blista Hönsgård. Postadress Ösmo. Rikstelefon Sorunda 12.

Pensionat für junge Mädchen

zur sprachlichen u. wissenschaftlichen Ausbildung, freie Teilnahme am Unterricht im Seminar für Erzieherinnen. Ausführliche Prospekte gratis.

Halle a. S., Harz 13. R Mayer, Pastor em.

INACKORDERING önskas på landet i hushållsskola eller i godt hem, där ungdom finnes och där alla för en blifvande husmoder nyttiga färdigheter kan läras. Svar mäkt »Sjuttonårig flicka», under adress S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

GOD inackordering finnes för en 10 à 12-årig flicka, på det ovanligt naturskönt belägna Bresshammar, liggande 20 minuters väg fr. Strängnäs, där tillfälle gifves att tillsammans med en liten jämnårig flicka dela undervisning i alla skolämnen, språk och musik. En moderlig vård och tillsyn i alla afseenden utlofvas och priset moderat. Frisk och härlig luft! Svar »Jämnårig», Uppsala p. r.

J. Damen, d. sich i. deutschen vervollkommen wollen, finden gegen mässige Pension freundl. Aufnahme in gebild. Familie Lübecks. Referenzen in Schweden zur Verfügung. G. Fischer, Lübeck, Schillerstr. 6:a.

FÖR personer (icke bröstsjuka) som behöfva hvila och luftombyte, finnas trefliga rum till moderat pris nära Mösseberg. God och billig restaurant strax intill. Eventuelt kan enkel aftonmåltid erhållas i hemmet. Vidare meddelar fröken Elfrida Ströhm, Falköping-Ranten.

Inackordering

erbjudes ensam eller hemlös dam i ett vänligt hem i småstad. Svar torde sändas till »Verkligt hemlif» under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

Nervsjuk

dam erhåller god vård och inackordering i bildadt hem till moderat pris. Svar till »God vård Febr. 1906» under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

Inackordering önskas.

För en 15-årig flicka med något misskänd uppfostran önskas inackordering i allvarligt, men ej pietistiskt hem, där undervisning i språk och vanliga skolämnen kan erhållas. Svar till »Förmyndare», Gumælii Annonsbyrå, Göteborg.

En yngre dam

kan få billig inackordering mot lättare biträde i hemmet hos kyrkoherde J. G. Laurell, Aspö, Strängnäs.

FÖR en 16 års väluppfostrad flicka önskas god inackordering i högländt skogstrakt, där konfirmationsundervisning erbjödes på stället eller i närheten. Svar med uppgift om pris och referenser till »Konfirmand», Helsingborg, p. r.

MAZETTI

Mazettis Bröst-Kors

Idealet

för Bröst-karamell

lindrande och välgörande mot hosta och heshet

fås öfverallt!

Endast 20 öre

kostar ett paket Lagermans Pudding. Häraf fås den läckraste efterrätt, dessutom lättsmält och närande. Alla småttingars förtjusning. Af de olika aromerna framhålles särskildt choklad, vanilj, mandel och citron.

Dröj ej att börja använda

A. B. LINGONS, Göteborg,

SYLT & SAFT.

VARUMÄRKE

Högsta kvalitet Billigaste pris. Finnes i hvarje Speceriaffär.

Prenumerera på Barngarderoben!

Sunlight

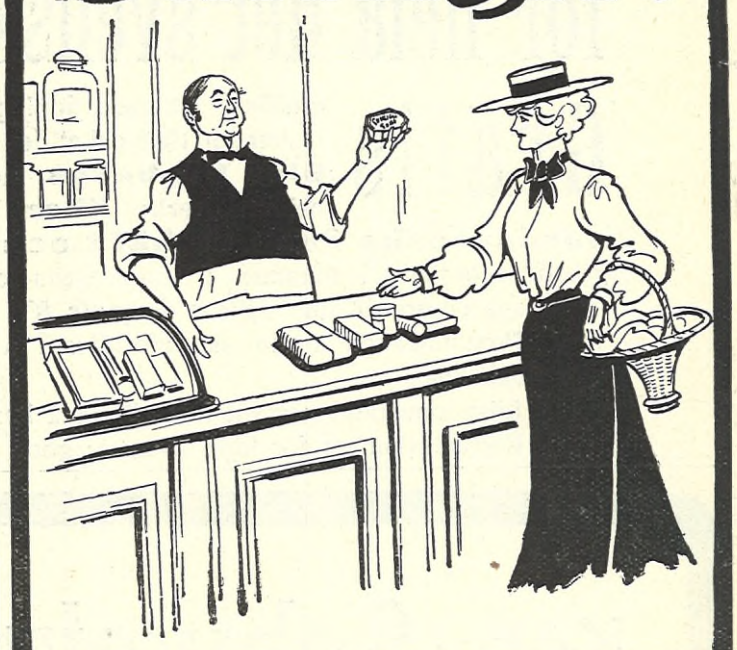

KUNDEN: "Var god gif mig 2 stycken af den bästa tvättvålen Ni har."

HANDLANDEN: "Med största nöje! SUNLIGHT TVÅL, naturligtvis."

FREJA-MAGASINET
Specialaffär för Damartiklar
STOCKHOLM
18 HUMLEGÅRDSGATAN 18
29 DROTTNINGGATAN 29

Du arne = kompositör.
Usurth = kvinna.
Foixi feco = ämbetsuttryck.
Spex pido = dikt.
Skia = person-namn.
Ko agnes april = dans.

I ofvanstående bokstafssammanställningar omkastas bokstäfverna så, att verkliga ord uppstå, hvilkas begynnelsebokstäfver bilda namnet på en svensk vetenskapsman.

Maja.

LOGOGRYF.

Hvem räknar alla plågor,
Som drabba jordens kryp,
Från feberns eld och lågor
Till minsta lilla nyp.
Emellan dessa båda
Finns nog ett hundratal,
Med sveda och med klåda,
Med ångest och med kval.
Den hemska anfallstroppen
Jämt uti vapen står,
Och ve den arma kroppen,
Som den i vägen går.
Till höger och till vänster
Den gifver hugg och slag,
Den smyger genom fönster
Med damm och våldsamt drag,
Den odlar små baciller,
Till allas vårt förfång,
Och apotekarns piller
Få nyttjas gång på gång.
Ja, hemsökt kan man blifva
På mångahanda sätt,
Och att det allt beskrifva
Är minsann inte lätt.
Men nu är hufvudsaken,
Att träffa just den punkt,
Som kan en hålla vaken,
Och gör humöret tungt —
Ett ondt, väl icke farligt,
Men smärtsamt pröfvande,
Som bör behandlas varligt,
Med något döfvande.
I värsta fall blir nödigt
Att nyttja våldsam kur;
Här är dock öfverflödigt
Att säga hvar och hur.

Småorden:

Hvad gör man, när man hvar minut
Utefter vägen spanar?
Och hvar är vännen, då till slut
Han syns bland skogens granar?
Är han då mager, sjuk och blek,
Hur tycks han dig då vara?
Men är han frisk, han som på lek,
Går — hvad? — nu får du svara.
En fågel ha vi, ömsom rå,
Och ömsom stekt i gryta.
Inrättning, som man vrider på,
När vatten börjar tryta.
Och har man då till hands ett — hvad?
Samt fyller det till brädden,
Så kan man få ett härligt bad,
Förrän man går till bädden.
Ett ord, som tydas kan som »fel»,
I något inskränkt mening.
Hvad nyttjas uti viss sorts spel?
Ett ting med stark förgrening.
En, som sin hvila offra får,
Att andras lugn bevara.
En kvinna uti lifvets vår.
En dålig ljushärd bara.
Hvad trubaduren kunde förr,
Till lutans milda toner.
I månljus natt, vid flickans dörr,
Ett ord, glömdt af -- pultroner.
En varelse i röd kavaj,
En gångled, eller dylikt.
Hvad finns i gapet hos en haj?
Ett hål, där det är kyligt.

Sibylla.

BREFLÅDA

REDAKTIONENS BREFLÅDA:

Gustaf Wall. »Melodierna» verka efterklang. Kom igen, om ni finner edra egna!

B. Kr. Hopplösa fantasier!

Äldre moder. Temat är redan mångfaldiga gånger behandladt i våra spalter. Får återhämtas.

Y. S. Slutarket af »Signys första säsong» medföljde n:r 52 för 1905.

Gust. S. »Begrafningstankarna» utgjorde nog en förkänning af eder egen dikts begrafning i papperskorgen.

»Nu ligger den död och kall och stel.
Skall så den hvila i ro hos Hel
i evighet? Eller finns det hopp,
att den en gång skall väckas opp?»

Nej, unge man, låt hoppet fara!

Minrik (?) har sändt oss några poetiska »Betragtelser» vid årsskiftet, af hvilka åtminstone följande versrad förtjänar obetingadt gillande:

»men själfkritiken är tyvärr ej lätt!»

EXPEDITIONENS BREFLÅDA:

Gammal Idunsläsare: Slut i n:r 52.

»E. 19 år», Malmö. 3 kr. pr gång. Likvid i postanvisning.

Pappersmönster

af alla slag, fullt tillförlitliga, moderna och eleganta, erhållas omg. från oss till nedanstående pris inom Sverige:

Bluslif	**40 öre**
Kjolmönster utan släp	**50 öre**
Prinsessklädning	**75 öre**
Reformdräkt	**75 öre**
Barndräktmöns er	**50 öre**
Kragmönster (Pellerin)	**50 öre**
Kappmönster	**60 öre**
Lappdräktmönster	**1 kr.**

Uppgif lifvidd, (omedelbart under armarne), midjevidd och kjollängd, erhåller Ni till Eder figur fullt passande mönster.

Expedieras portofritt om rekvisition åtföljd af likvid i sparmärken eller postanvisning insändes till

Iduns Mönsterafdelning,
Drottninggat. 51, Stockholm.

Sundsvalls Enskilda Bank
22 Fredsgatan 22.
Sparkasseränta — 4 proc.
Uthyr Kassafack,
årshyra från 15 kr.

En dams chic och elegans märkes icke endast på hennes sätt att klåda sig, utan äfven af de parfymer hon använder. Om hon begagnar Crème Simon, ett preparat, hvars like icke finns, skall hon alltid vara säker om benämningen "elegant". Simons puder med violeller heliotropdoft kompletterar Crème Simons storartade verkningar.

Kungörelse.

Som husmoderbefattningen vid Andra Distriktets Döfstumskola i Vexiö blifvit ledig att tillträdas den 1 juli 1906, äga kompetente sökande till platsen, hvilken är förenad med 500 kronors årslön, fritt vivre, bostad och vedbrand samt med skyldighet att handleda kvinnliga elever i hushållsgöromål och i fråga om hvilken plats sex månaders ömsesidig uppsägningsrätt betingas att inom två månader härefter till undertecknad, Skolstyrelsens ordförande, under adress Eksjö, ingifva sina ansökningar till platsen, hvilka ansökningar böra vara åtföljde af prästbevis samt de öfriga handlingar, hvarpå sökandena vilja sig åberopa.

Eksjö den 14 dec. 1905.

På skolstyrelsens vägnar:
GUSTAF BERG.
Fredrik Törner,

Köksföreståndersk-befattningen

vid Stockholms stads allm. försörjningsinrättnings sjukkök är ledig att tillträda den 1 nästkommande april. Lön 800 kr. jämte bostad och kost. Ansökningar, ställda till Styrelsen och åtföljda af präst- och läkarebetyg jämte intyg om kompetens, skola vara inlämnade senast den 31 januari 1906 kl. 12 på dagen å kontoret n:r 22 Flemminggatan där närmare upplysningar lämnas.

FLICKA gå frun tillh., Kassörska, Kontorsbitr., Hushåll. till herre. 19 b Malmskillnadsg. Sthlm. J. Larsson & C:o. Ej inskrifningsafgift.

MOT fritt vivre önskas nu genast ung, anspråkslös flicka som hjälp och sällskap i tjänstemannafamilj på landet. Svar till A. R., Floda station.

PLATS i tapisseriaffär erbjudes fullkomligt van person. Svar med fotografi, referenser och löneanspråk till »God plats» under adress S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

FÖR en i matlagning och bakning hemnastadd bättre flicka, finnes plats i tjänstemansfamilj att gå frun tillhanda. Svar med utsatt pris pr månad till »Barn 9, 6 och 4 år», Bollnäs p. r.

Hushållerska.

Förmånlig plats finnes till vårflyttningen i litet hushåll å egendom i Småland för en frisk, ordentlig och sparsam hushållerska, som bör vara fullt skicklig i finare som enklare matlagn., slakt, bakn., konservering o. hvad öfrigt som tillhör landthushåll. Svar med betyg, rekommendationer och lönevillkor snarast till »Fru A.», Oskarshamn p. r.

Värdinna!

Respektabel dam, hälst änka, barnkär och arbetsam samt fullkomligt kunnig att sköta ett mindre hushåll, erhåller förmånlig anställning i Göteborg. Svar till »Barnkär», Göteborg p. r.

EN villig och proper ensamjungfru, hälst landsflicka, får god plats 1 febr., cirka 20 minuters väg från Sthlm. Sökande bör vara kunnig i matlagning och bakning. Svar till »Box 27», Stockholm.

Observera.

En äldre godlynt, sparsam och pålitlig hushållerska eller kokerska, kunnig i allt hvad till ett landthushåll hör, får instundande vår plats i liten familj (3 vuxna och tjänarinna) å egendom i mellersta Sverige. Goda rekommendationer erfordras. Svar med fotografi som återsändes samt löneanspråk till »Landthushåll våren 1906» under adress S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm, f. v. b.

UNG bildad flicka som nyligen genomgått trädgårdsskola och är kompetent och villig att upparbeta och sköta en mindre trädgård å liten egendom i Stockholms närhet erhåller anställning hos bildad Stockholmsfamilj. Tillfälle till studier i modernt hönseri å gården. — Rikstelefon: Eriksborg 12 (öfver Västerhaninge). Kullinge gård, Hemfosa (Stockholm—Nynäs järnväg).

I köpmanshem på landet (mindre samhälle) önskas en anspråkslös, snäll, frisk och praktisk flicka ej under 30 år, till att förestå hushållet. Den sökande bör vara fullt kunnig i god matlagning, bakning och slakt och vara något hemma i öfriga husliga sysslor. Goda rek. erfordras. Lön 250 kr. pr år. Svar med fotografi under adress »1906», Kalmar p. r.

För äldre van barnsköterska

med gladt lynne, finnes från 24 nästa april eller förr plats i Jönköping hos ung familj med 2 barn. Svar med referenser, anspråk m. m. i bref märkt »2 barn» under adress S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

EN barnkär, bildad flicka, ej under 25 år, med god hälsa, villig att sköta 2 mindre barn samt i öfrigt vara husmodern till hjälp och sällskap, erhåller plats i prästgård på landet i närheten af Stockholm. Svar med rekommendationer och porträtt samt uppgift om lönepretentioner till »Prästgård», Norrtelje Tidnings expedition.

Barnjungfru,

pålitl., ordent., van, något kunnig i sömnad erhåller plats instund. 24 april att sköta 3 barn, ålder 5, 3, 1½. Svar jämte betyg, fotografi, löneanspråk till kapten B. v. Sydow, Karlskrona.

EN bättre flicka med skolunderbyggnad, kunnig i barnavård och sömnad, erhåller genast plats i familj i Norrland, dels såsom sköterska för en fyra års flicka, dels för att gå frun tillh. uti inomhus förekommande lättare göromål. Svar med fotografi och uppgift om löneanspråk, ålder och betyg från förut innehafd plats till disponent Nils Gisslén, Östersund.

BARNFRÖKEN, frisk, ej öfver 40 år, med utmärkta skriftliga och muntliga rekommendationer, kunnig i sömnad, erhåller fördelaktig anställning för 3 barn 8—13 år gamla, om anmälan sker under adress: Tegnérlunden 6, 1 trappa, Stockholm eller å allm. tel. 16 059 kl. 11—12.

Barnfröken.

Plats finnes den 15 mars eller 1 april, för en enkel, barnkär och anspråklös flicka, att omhänderha 3 barn. Svar märkt »B. L.», Stora Hof p. r.

Barnsköterska,

van, pålitlig, ordentlig och icke för ung, får plats öfver sommaren från 24 april. Svar jämte betyg till fru E. Munck af Rosenschöld, Landskrona.

PLATSSÖKANDE

LÄRARINNA med tjänstgöring å eftermiddagarna vid Stockholms folkskolor önskar en eller ett par timmars läsning med mindre barn å förmiddagarna. Svar, märkt »Lärarinna», emotses å Iduns exp.

GUVERNANT van och skicklig i att undervisa i vanliga skolämnen. språk o. musik söker plats. Svar till »A. X.» under adress S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

SJUKSKÖTERSKA önskar plats på läkares mottagning, eller som sällskap och värdinna. Svar märkt »Bildad sjuksköterska», Iduns exp. f. v. b.

KVINNLIG sjukgymnast önskar anställning i familj eller hos ensam dam. Svar till »E. B.», Nordiska Annonsbyrån, Göteborg.

PLATS som biträde i sjukvård, hälst å lasarett, sökes af 20 års flicka med någon vana. Svar till »Februari», Iduns exp.

Kvinnlig gymnast

önskar mot fritt vivre plats i familj. Svar till »Flerårig praktik», Stockholm p. r.

I familj eller hos ensam dam önskar prästdotter plats. Kunnig i handarbeten, sömnad och alla husliga göromål. samt genomgått hushållsskola. Liten eller ingen lön begäres. Svar till »Som familjemedlem», Iduns exp.

BILDAD ordentlig flicka, kunnig i matlagning, bak., sömnad, handarb., söker plats. Norra Inack.:Byrån, Malmskillnadsgat. 27, Sthlm. Riks 85 65. Allm. 111 87.

Erfaren, intresserad

lärarinna, med mångårig vistelse i England och Frankrike, söker plats. God pianist. Vidare genom Norra Inackorderingsbyrån 27 Malmskillnadsgatan. Rikstel. 85 65. Allm. tel. 111 87.

HUSFÖRESTÅNDERSKEPLATS önskas af en 30 års flicka. Innehar dylik plats, men önskar ombyte. Svar märkt »N. M.», Solberga, Torsåker p. r.

BÄTTRE flicka önskar plats som hjälp och sällskap. Svar emotses tacksamt till »E. Snaar», Ö. Amiralitetsgatan 23, Karlskrona.

UNG flicka af god fam. önskar komma i godt hem som hjälp och sällskap. Har genomgått kurs i massage. Svar till »1906», Karlstad p. r.

Ung, bildad danska,

som gärna vill lära känna Sverige, önskar plats som hjälp eller sällskap i god familj, i stad eller på landet. Kunnig i språk och stenografi. Intresserad af sjukvård. På lön fästes mindre afseende, men eget rum önskas. Svar torde sändas till doktorinnan Gärda af Geijerstam, Göteborg, som lämnar närmare underrättelser.

UNG flicka, som genomgått 8-klassigt läroverk samt en kurs i bokhålleri, önskar plats i god familj på landet såsom hjälp i hushållet. Villig att biträda med skrifning om så önskas. Svar till »A. B.», Gustafs p. r. Dalarna.

UNG bättre flicka, något kunnig i finare handarbeten, önskar mot fritt vivre plats å herrgård för att deltaga i hushållet. Svar till »Norrländska», Söderhamn p. r.

Värdinna.

En 35-årig bildad dam med godt lynne, huslig, ordningsälskande och barnkär, önskar plats i ansedt (hälst tjänstemanna)hem, där husmoder saknas. Goda ref. Svar emotses tacksamt märkt »1906», Iduns exp., Sthlm f. v. b.

Husföreståndarinna,

praktisk o. mycket duglig i matlagn. önskar plats nu genast. Bästa ref. Svar »L. 1906», Ystad p. r.

Ung, bildad flicka,

kunnig och praktisk, genomgått ettårig kurs i matlagning, söker plats att förestå hushåll. Svar till baron M. Hermelin, Folkesta.

UNG flicka, som genomgått flerårig kurs i teknisk skola jämte landtmäterikurs, önskar nu eller till sommaren lämplig plats som kartriterska. Svar till »Samvetsgrann», Iduns exp., Sthlm.

UNG flicka, enkel, anspråkslös och ordningssam, kunnig i enklare klädsömnad, önskar plats i liten familj, nu eller framdeles, för att gå frun tillhanda. Svar emotses tacksamt under adr. »Lisen», Lysekil.

20-ÅRIG, praktisk flicka, kunnig i hushållsgöromål, sömnad och handarb., musik, sång och språk, önskar anställning i bildad familj som hjälp och sällskap. Svar till »Godt minne», Gefle p. r.

PLATS sökes på landet af en bildad flicka. Van att på egen hand förestå ett hushåll. Hälst till äldre dam eller herre. Fordringar, eget rum samt 300 kronors lön. Svar till fru Rikka Sjöström, Viktoriagatan 15, Göteborg.

29 års bättre flicka

af god landtbrukarefamilj, som någon tid själf förestått hushållet i hemmet önskar nu att mot fritt vivre få vara litet i ett godt hem å en något större landtgård, hälst i norra Skåne eller närgränsande landskap, och där vara en praktisk husmoder behjälplig med alla inom huset förefallande göromål, där jungfru finns. Skulle önska att någon tillgång till piano funnes. Svar önskas inom fjorton dagar till »Tacksam familjemedlem V. I.», Trelleborg p. r.

PLATS sökes att förestå hushåll, eller som hushållsfröken af bättre stadgad flicka. Kunnig i matlagning, bakning, enkel sömnad m. m. och försedd med bästa rekommendationer från föregående platser. Svar till »Pålitlig L. L.», Iduns exp.

HUSHÅLLSVAN, bättre flicka, önskar plats att förestå mindre hushåll, nu eller i februari. Hjälp önskas med gröfre sysslor. Tacksamt svar till »Pålitlig», Hernösand p. r.

UNG dam af god familj, önskar plats såsom värdinna i hem där barn finnes. Är barnkär och fullt van vid handhafvande af barn. Intresserad af, och kunnig i hvad till ett hems skötande hörer. Svar till »29 år», Iduns exp., Stockholm.

Ung flicka

(troende), van att på egen hand förestå ett hem, söker dylik plats. Har genomgått Hushållsskola och Syskola. Goda betyg. Svar inom 14 dagar till »Huslig», Iduns exp.

ENKEL, bildad 22-årig flicka af god familj önskar plats som barnfröken (i Stockholm eller dess närhet). Svar till »Barnvän», Nord. Annonsbyrån, Göteborg.

PLATS att förestå eller ensam sköta ett ungkarlshem önskas af person som förut innehaft dylik. Svar till »1906, Högsby.

UNG flicka af god familj önskar plats i trefligt hem att vara husmodern behjälplig med förekommande göromål. Svar till »Villig 1906», Västervik p .r.

UNG flicka önskar plats i en bättre familj hälst i Stockholm. Är villig att deltaga i alla förekommande göromål. Svar emotses tacksamt under adress »M. I.», Västervik p. r.

EN flicka önskar plats i bättre familj att hjälpa till med förefallande göromål. Svar afvaktas tacksamt till »K. L.» under adress S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

GODA hushålls- och barnföreknar, lärarinnor m. m. till familjer finnas anmälda å Inack. Byrån, Norrköping. **Rikstel. 9 16.**

PLATS önskas som ord. eller bitr. väflärarinna. Betyger fr. Handarb. Vänner. Svar tacksamt till »Våren», Iduns exp., Stockholm.

INACKORDERING önskar äldre dam med dotter från början af nästa april till hösten på landet i södra Sverige. Nämn villkoren till S. J—n», Växiö p. r.

ENSAMINACKORDERING för ung, bildad dam hos fransk-engelsk talande familj. Ref. önskas. Svar till fru Lizzie N., 42 Karlavägen 2 tr., Sthlm.

I fint, stilla hem å Östermalm mottages en flicka som ensam inackordering. Svar till »E. W.», Iduns exp. eller tel. Öst. 22 10.

DAMER af god familj kunna under vintern erhålla angenäm inackordering i trefligt hem i hög skogstrakt i Östergötland. Godt bord. Moderat pris. Svar till »Hemtrefligt», p. r. Norrköping.

UNG bildad flicka önskas som inackordering och sällskap åt 20-årig dotter. (Tillfälle att deltaga och lära hushållet om så önskas). Svar märkt »Södra Skåne 35», Iduns exp. f. v. b.

PATIENTER. 2 à 3 sjuklingar, som önska behandling enligt Kuhnemetod, mottagas genast i privat hem. Vård af sjukgymnast, som själf praktiserat hos Kuhne i Leipzig. Förfrågningar besvaras af fröken Anna Egnér, Asarum (Blekinge län).

Sommarkonfirmander

mottagas äfven i år till inackordering och undervisning tillsammans med egen dotter under 6 veckor från 2 juli, om anmälan snart sker. Öved pr Bjersjölagård, A. H. Nordstrandh, kyrkoherde.

Konfirmationsundervisning

med inackordering i prästgården meddelas flickor under tiden 26 juni—19 aug. i Ifvetofta prästgård, vackert belägen vid Ifösjön. Närmare meddelar kyrkoherde A. Jacobsson adr. Bromölla (Sölvesborg—Kristianstads järnväg).

Konfirmander!

Ännu några konfirmander kunna under sommaren erhålla undervisning af undertecknad. Johannes Sivardsson, vice pastor, Broby.

Öfriga inackorderingsannonser å sid. 2.

Tandläk. Elias Widfond,
25 Regeringsgatan 25,
insätter artificiella tänder. Plomb. med guld, amalgam o. emalj. A. t. 10267. Moderata priser.

Gymnastiskt-Ortop.-Instit.
Brunkebergstorg 13, 2 tr.
Mottagning hvardagar kl. ½2 e. m.
Herrar 7—9 o. 2—4. Damer ½11—½1 o. 2—4. Prof. Dr A. Wide. Dr S. Wallgren.

VITTELVATTEN,
verksamt mot gikt och rheumatism rekvireras hos Major W. Åman, Söder, Sthlm

Damer. Skötsel af håret utföres i hemmen billigt.
Allm. tel. 13241.

Kvinnliga juridiska byrån,
Triewaldsgränd 2, Stockholm.
A. T. 14323.

Tidaholms Fantasimöbler

rikhalt. urval i forn. stil. Fullst. rumsmöblemang utföras i alla olika variationer efter order. Mod. mönster. Begär prisuppgifter från Tidaholms Bruks Aktiebolag, *Tidaholm*. Försäljningsmagasin Beridarebansg. 27, Birger Jarlsg. 1, Stockholm.

Kurs i Klädsömnad.
Lotten Dahlström.
Storkyrkobrinken 6, Allm. Tel. Storkyrkan 206.
Ref.: Fröken Hulda Lundin samt Fredrika Bremer Förbundet.
Prospekt på begäran.

Kurs i Klädsömnad.
Grundlig undervisnig i mönsterritning, tillskärning, profning af skicklig lärarinna. Eleven syr endast eget arbete. Obs.! Profningsstomme efter hvars och ens kroppsform, afsedda för eleven att profva på. Lektionstid 11—3. Grefturegatan 30 B, 3 tr. A. T. Ö. 4382.
Selma Wahlgren.

Banyuls Trilles.
Ett aptitgifvande, magstärkande vin, afsedt för konvalescenter och svaga personer i allmänhet. Rekommenderadt af många hrr läkare.
Pris pr butelj kr. 3,50 hos
HÖGSTEDT & C:o,
Stockholm, 32 Regeringsgatan.

Crême de Cholepalmine,
utmärkt antiseptiskt hudmedel,
säljes i tuber à 30 och 75 öre
hos *Herrar Speceri-, Färg-* och *Parfymhandlande* m. fl. samt å *Apoteken.*

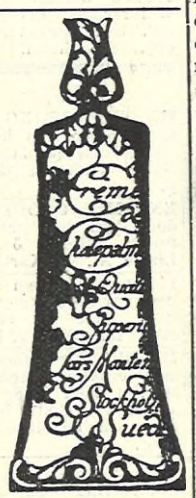

Edert eget porträtt som brosch!
Manschettknappar Kravattnålar etc., i emalj och elfenben tillverkas efter hvarje fotografi. Konstnärligt utförande och fullkomlig likhet garanteras. Katalog gratis. Carl E. Dahlberg, Vegagatan 8. Göteborg.

Rudholms Kakelfabrik
Norrköping.
Enkla och dekorativa kakelugnar i modern smakriktning.
Ill. priskurant på begäran.

5 kr. kostar hos oss 12,000 ark tunnt, desinficeradt, starkt Toilettpapper med hank (300 blad i bundten), då likvid i förskott insändes. ***Varu-Nederlaget, Oskarshamn.***

OLAUS OLSSONS KOLIMPORT-
• AKTIEBOLAG •
— Etableradt i Stockholm 1880 —
1:a Anthracit
Hushållskol ▰ Cokes ▰ Briketter
Allm. Telefon 8 68, 47 35, 47 36. Rikstelefon 1 79, 66 10.

Kvinnliga Gymnastiksällskapets öfningar
(å Kongl. Gymn. Centralinstitutet, Hamngatan 19).
Måndags- och Torsdags-afdelningen för nybörjare begynner Måndagen den 15 jan. kl. 8.15—9 e. m. Ledarinna fr. E. Broberg.
Tisdags- och Fredags-afdelningen, för dem som förut deltagit i gymnastiska öfningar börjar Tisdagen den 16 jan. kl. 8.15—9 e. m. Ledarinna fr. R. Östrand.
Anmälningar mottages å nämnda tider och dagar under jan. månad.
Till mindre bemedlade utlånar Sällskapet kostnadsfritt gymnastikdräkter.
Terminsafgift 1.25.
Styrelsen.

Praktisk trädgårdsskola för kvinnor
å Agdatorp
börjar 7:de sommarkursen den 1 april. Kurser i matlagning och i konservering äro förenade med trädgårdskursen.
Prospekt och närmare upplysningar lämnas af fr. I Schmidt. Adress: till den 15 mars Karlshamn, sedan Agdatorp, Nettraby.
Referenser: Dir. R. Abelin, Norrviken, Åby; Dir. J. A. von Bergen, Elleholm, Mörrum; Fröken Hedda Cronius, Stockholm; Kanslirådet Flach, Stockholm; Godsägare Hellerström, Marielund, Nettraby; Landtbr. J. Persson, Särslöf, Dagstorp; Drätselkamrer L. Reuterdahl, Malmö; Fru grefv. Wachtmeister, Johannishus; Fru Professorskan S. Weibull, Lund.

4 Kronor och mera pr dag.
Hemarbet-Stickmaskin-Sällskapet. **Personer sökas,** såväl män som kvinnor att sticka på våra maskiner. Enkelt och lätt arbete hemma under hela året. **Förkunskaper ej nödvändiga.** Afstånd af ingen betydelse. Vi köpa arbetet.
Th. Swahn & C:o Malmö, Östra Kajgatan 5.

Barngarderoben
alla mödrars ovärderliga skatt och hjälpreda, utgifves äfven år 1906 efter samma beprövade plan som hittills. Med sitt en gång i månaden utkommande 16-sidiga nummer, innehållande *ett åttiotal illustrationer* öfver allt, som hör till våra barns dräkt från de spädaste åren till vuxen ålder och åtföljdt af *en stor dubbels dig mönsterbilaga,* ersätter tidningen mångfaldt den ringa prenumerationsafgiften af *3 kronor* pr år genom den nytta och den besparing, dess praktiska innehåll bereda hvarje hem.
Hvarje husmoder, som själf ombestyr sina barnkläders förfärdigande i hemmet, bör ej försumma att prenumerera på prof, ett halft år kr. 1: 60, helt år 3 kr.

Gustaf Piehls Bryggeri-A.-B.
Stockholm 66 Götgatan 66 Stockholm
rekommenderar sina tillverkningar af:
Lager-Öl, Lager-Dricka
Pilsner-Öl, Iskällar-Dricka
samt såsom specialitet:
Pilsner-Dricka
Allm. telef. 36 56. *Rikstel. 18.*
Prisbelönt i Lübeck 1895, Malmö 1896, Stockh. 1897.
Prisbelönt i Lübeck 1895, Malmö 1896, Stockh. 1897.

MUSIK-INSTRUMENT alla slag köpes bäst och billigast hos C. B. STRANDQVIST, Helsingborg. Dragspel 100 olika alla illustrerade. Äkta Magdeburger- o. Wienerdragspel, Fioler, Guitarrer, Zittror, Flöjter, Klarinetter, Occarinor, Cansertiner, Äkta Italienska Mandoliner, Munspel, Strängar och tillbehör m. m. Priskurant med öfver 200 illustrationer sändes på begäran gratis och franco.

Schweizerbroderier.
Hvita broderade Remsor, Väfnader, Spetsar m. m. Absolut största urval, billigaste priser. Rikt profsortiment till landsorten.
Broderiaffären,
24 Kommendörsgatan, 1 tr.
(Hörnet af Sibyllegatan).

I Syskolan
för klädsömnad
mottages dagligen elever. Kursen beräknas från inskrifningsdagen. Prospekt på begäran.
7 Grefturegatan 7.
Allm. Tel. 218 75
Lotten Billquist.
Obs.! Aftonkurs 2 gånger i veckan.

Göteborgs Privata Förlossningshem
öppnades den 15 sept. å villa Hanneberg och förestås af följande barnmorskor:
Anna Berg. Götabergsgatan 20. Tel. 2216. Anna Nordal och Ella Källander, Bellmansgatan 13. Tel. 3770. Emma Peterzén, Husargatan 2. Tel. 3748.
Prospekt på begäran. Prima referenser.

Väfkurs i Örebro.
Med anledning af statsanslag gifves en 3 mån. kurs i väfnad och spånad (fri undervisning för 10 elever) 14 febr.—14 maj. Ansökningar sändas till undertecknad snarast möjligt. Några bildade elever erhålla inackordering hos Nina von Engeström.

DEN STORA VREDEN
OLOF HÖGBERGS redan öfver hela Norden ryktbara, med 5,000 kr. prisbelönta verk, kommer att från och med nyåret ingå i Iduns Romanbibliotek, som gratis åtföljer vårt lands erkändt förnämsta illustrerade familje- och veckotidning IDUN.

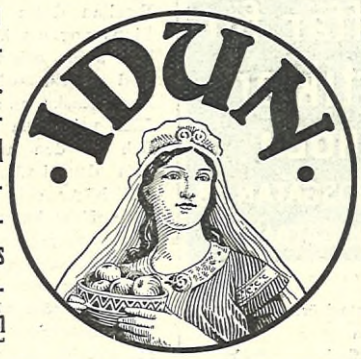

Rikhaltigaste o. värdefullaste litterära innehåll. Aktuella o. konstnärliga illustrationer till dagshändelserna. Praktiska uppsatser i alla hemmets frågor. Enhvar som med endast Kr. 6.50 prenumererar för år 1906 gör således obestridligen
DEN STORA VINSTEN
Prenumerera å närmaste postkontor, bokhandel eller å Iduns expedition.
Lösnummerabonnement hos alla våra kommissionärer.

Enhvar kan spela
efter ½ timmas öfning.
150 st. eleganta 5- och 6-accords Guitarrzittror af finaste amerikanska fabrikat. Försändes välstämda med 10 st. svenska noter, skola, stämpipa, stämnyckel och spelring, förpackade i fin låda, mot efterkraf 10 kr. för 6 acc., 9 kr. för 5 acc. Zittrorna ha förut kostat 20—25 kr. Lagret måste slutsäljas, passa på i tid. Zittran återtages om den ej blir till belåtenhet. E. Hallenquists Musikhandel, Malmö.

Nedsatt pris!
Pärmar
till
IDUN 1905
och föregående år
tillhandahållas till följande priser:

Iduns pärmar, röda med guldtryck	1: 50
D:o, röda med vackert bronstryck	1: —
Iduns Romanbibliotek, röda eller gröna	0: 50
Iduns Hjälpreda, röda eller gröna	0: 50

Kunna erhållas i **närmaste bokhandel** eller direkt från **Iduns Expedition,** om rekvisition och likvid i postanvisning insändes.

En elfårig flicka, frisk, blond o. dotter af bildade, bättre föräldrar kan blifva upptagen som eget barn af ung, förmögen, barnlös familj. Närmare meddelanden torde sändas till »R. W. B.» under adress S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

Aktiebolaget Göteborgs Bank
f. d. Göteborgs Enskilda Bank
12 Brunkebergstorg 12.
Sparkasseränta 4 proc.

Aktiebolaget Stockholms Diskontobank,
Hufvudkontor: Regeringsgatan 8.
Afdelningskontor: Hötorget 8 (Kungsgat. Odengatan 55 (invid Upplandsgatan).

Depositionsränta	4½ proc
Sparkasseränta	4 »
Checkräkningsränta	2 »
Kreditivränta	5½ »

Hemsparbössor.
Utländskt mynt köpes och säljes
Resekreditiv. Notariatafdelning.
Förvaringsfack.

Sydsvenska Kredit-Aktie-Bolaget.
STOCKHOLM · FREDSGATAN
Afdelningskontor: GÖTGATAN 31.
Fonder: Kr. 9,600,000.
Emottager penningar å deposition, Sparkasseräkning och Upo. Afskrifningsräkning.
Kassafack 15, 20 o. 25 kr.
Hemsparbössor.

Damer
af god samhällsställning som äro hågade att upptaga order hos familjer å utmärkt och billigt Ceylonthé i originalpackning antagas som agenter på alla platser. Gförtjänst. Angenämt arbete. Svar under »Ceylonthé», Iduns exp.

Hushållsskola
I ett godt hem beläget vid Omberkunna unga flickor erhålla grundundervisning i allt som hör till hems skötande. Enklare o. finare handarbeten samt konstväfnad. Kurs börjar 1 febr. och slutar 1 maj. Pris kr. pr månad. De bästa ref. kunna hållas. Eda Rhenström, Alvastra

CIBILS
flytande Köttextrak
(36 Hedersdiplom och Guldmedalje
rekommenderas.
Bruksanvisning medföljer hvarje flas

Betalar sig självt på dagar! En bra Kautschustämpel sparar tid och pengar o erhålles bäst hos **John Fröbe Finspong!** Illustr. prisk. grat ej franko.

Wilhelmssons Boktryckeri A.-B., Stockholm 1906.